

እምነት - በዓለም ታላቁ ኃይል

ዕብራውያን 11

ይህ ምዕራፍ የመልእክቱን የመጨረሻ ክፍል ይከፍታል (ምዕ. 11-13)። ይህንንም «ከፍተኛ የእምነት መርህ» ብዩዋለሁ። ክርስቶስ ከፍተኛ ማንነት ያለው (ምዕ. 1-6) እና ከፍተኛ የክህነት አገልግሎት ያለው መሆኑ (ምዕ. 7-10)፤ እምነታችንን በእርሱ ላይ እንድንጥል ሊያበረታታን ይገባል። የዚህ መልእክት አንባቢዎች ወደ ይሁዲነት በመመለስ እምነታቸውን በሙሴ ላይ ለመጣል ይፈተኑ ነበር። የሚተማመኑት በማይታዩ የእግዚአብሔር እውነታዎች ላይሆን፤ በዚህች ዓለም ተጨባጭ ነገሮች ነበር። ወደ ፍጹምነት (ብስለት) መገስገስ ሲኖርባቸው ወደ ኋላ ወደ ጥፋት ያፈገፍጉ ነበር (6:1 እና 10:39)።

ይህ አሥራ አንደኛው ምዕራፍ ክርስቲያኖች ሁሉ በእምነት እንዲመላለሱ ጥሪ ያቀርባል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ፤ ጸሐፊው ከእምነት ጋር የተያያዙትን ሁለት ዐበይት ጉዳዮች ያነግላል።

1. እምነት ምንድን ነው? (11:1-3)

ይህ እምነት ምን እንደሆነ ለማብራራት የተሰጠ ትርጉም፤ እምነት ምንን እንደሚያደርግና እንዴትስ እንደሚሠራ የሚያመለክት ገለጻ ነው። እውነተኛ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እምነት ጭፍን የሆነ ተምኔት ወይም ራሳችን የምንፈጥረው፤ «ተስፋ አደርጋለሁ» ዓይነት ስሜት አይደለም። በተጨማሪም፤ እምነት አስተምህሮን በአእምሮ የመቀበል እሽታ አይደለም። ደግሞም እምነት ከማስረጃ ውጭ ማመን አይደለም! ይህ እምነት ሳይሆን አጉል አምልኮ ነው።

እውነተኛ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እምነት ከሁኔታዎችና ከውጤቶቻቸው ባሻገር ለእግዚአብሔር ቃል መታዘዝ ነው። በዚህ ክፍል ውስጥ የሚገኘውን አሳብ እንደገና በማንበብ በአእምሮአችሁና በልባችሁ ውስጥ እንዲሰርፅ አድርጉ።

ይህ እምነት የሚሠራው በቀላሉና ባልተወሳሰበ መንገድ ነው። እግዚአብሔር ሲናገር ድምፁን እንሰማለን። ሁኔታዎቻቸውና ውጤቶቻቸው ምንም ዓይነት ይዘት ይኑራቸው ቃሉን አምነን ተግባራዊ እናደርገዋለን። ሁኔታዎች የማይሞከሩ ሊሆኑ ይችላሉ። ተግባራችን የሚያስከትላቸው መዘዞችም እጅግ አስፈሪዎች ሊሆኑ ይችላሉ። ነገር

ግን የእግዚአብሔርን ቃል በማመን እርሱ ትክክለኛውንና ከሁሉም የሚሻለውን እንደሚያደርግ እንተማመናለን።

ምናልባትም ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙም እምነት ተግባራዊ ሲሆን ባለመመልከቱ ምክንያት ሊሆን ይችላል። ያልዳነው ዓለም እውነተኛውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እምነት አይገነዘብም። በእግዚአብሔር ሕልውና የማያምነው ተጠራጣሪው ኤዲተር ወይም አርታዲ ኤች.ኤል. ሜንኪን እምነት «ሊሆን የማይችል ነገር ይሆናል ብሎ በጭፍኑ ማመን» እንደሆነ አድርጎ ገልጾታል። ዓለማውያን የእምነት ዋጋ የሚለካው፤ እምነቱ ባረፈበት አካል እንደሆነና የእምነታችንም ማረፊያ እግዚአብሔር እራሱ እንደሆነ መገንዘብ ይላናቸዋል። እምነት እኛ እንዳሻን የመረጥነው የሆነ «ስሜት» ሳይሆን፤ እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ ለገለጸው አሳብ የምንሰጠው አጠቃላይ ምላሻችን ነው።

በዕብራውያን 11:1-3 ውስጥ የሚገኙ ሦስት ቃላት፤ እውነተኛ የመጽሐፍ ቅዱስ እምነት ምን እንደሆነ ጠቅለል ያለ አሳብ ይሰጡናል። እነዚህም ማስረገጥ (substance)፤ ማስረዳት (evidence) እና መመስከር (witness) ናቸው። በዚህ ክፍል «ማስረገጥ» ተብሎ የተተረጎመው ቃል በቁሙ «ምርኩዝ መሆን፤ መደገፍ» ማለት ነው። እምነት ለክርስቲያን እንደ ቤት መሠረት ነው። በመሆኑም፤ የሚቆምበትን መተማመኛና እርግጠኝነትን ይሰጠዋል። ስለሆነም፤ «እምነት ተስፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያስረግጥ. . . ነው» ማለት ይቻላል። እምነት እግዚአብሔር የገባውን ተስፋ እውን እንደሚያደርግ የምናስረግጥበት መንገድ ነው።

ማስረዳት ማለት ግንዛቤንና መረዳትን ያመለክታል። ይህም አንድ ሰው እግዚአብሔር ተስፋ የሰጠውን ነገር እንደሚያገኝ ውስጣዊ መረዳትን የሚያገኝበት መንገድ ነው። በአንድ ሰው ልብ ውስጥ ከእግዚአብሔር የተሰጠ እምነት መኖሩ፤ እግዚአብሔር ቃሉን እንደሚጠብቅ ለማስገንዘብ በቂ ነው።

ምስክር፤ (ኬጂቪ በተባለው የእንግሊዝኛ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ፤ «መልካም ሪፖርት ያገኙት») በዚህ ምዕራፍ ውስጥ አስፈላጊ ቃል ነው። ይህ ቃል በቁጥር 2 ብቻ ሳይሆን በቁጥር 4ም ሁለት ጊዜ ተጠቅሷል። እንዲሁም በቁጥር 5 እና 39ም ላይ ተጽፎአል። በዕብራውያን 12:1 የሚገኘው ማጠቃለያ ይህንኑ የእምነት ሰዎች ዝርዝር፤ «እነዚህን የሚያህሉ ምስክሮች እንደ ደመና በዙሪያችን ካሉልን» ሲል ገልጾአል። እግዚአብሔር ለእነሱ ስለመስከረ እነሱ ለእኛ ምስክሮች ናቸው። እግዚአብሔር ለተጠቀሱት ሰዎች ሁሉ

መስከሮላቸዋል። ይህም ምስክርነት ሕይወታቸውና አገልግሎታቸው መለኮታዊ ተቀባይነት እንዳገኘ ዋስትና የሚሰጣቸው ነው።

የማያምኑ ሰዎች ስለ እምነት ምንም ዓይነት ነገር ይናገሩ፤ እምነት ተግባራዊ ነገር መሆኑን የዕብራውያን ጸሐፊ በግልጽ ጽፎታል (ቁ.3)። እምነት እግዚአብሔር የሚሠራውን ለመረዳትና የማያምኑት ሊያዩ የማይችሉትን ማየት እንድንችል ያደርገናል። (11:7፣ 13፣ 27 አንብብ)። ከዚህም የተነሣ፤ እምነት የማያምኑ ሰዎች ሊያደርጓቸው የማይችሏቸውን ነገሮች እንድናደርግ ያስችላናል! እነዚህ የእምነት ሰዎች በእምነት ተግባራዊ እርምጃዎችን በወሰዱባቸው ጊዜያት ሰዎች ተሳልቀውባቸዋል። እግዚአብሔር ግን ከእነርሱ ጋር ስለነበረ ለክብሩ ታላላቅ ድሎች እንዲቀዳጁ ረድቷቸዋል። ዶክተር ጄ. ኦስዋልድ፡ «እምነት የምታምን ነፍስ የወደፊቱን እንደ አሁን ጊዜ፤ የማይታየውን እንደሚታይ አድርጋ እንድትወስድ ያስችላታል» ሲሉ ግሩም አድርገው አስቀምጠውታል።

በእምነት ለማደግ ከሁሉም የበለጠው መንገድ ከታመኑት ጋር መመላለስ ነው። የዚህ ምዕራፍ ቀሪ ክፍል በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበሩትን የእምነት ጀግኖች ሕይወትና አገልግሎት ይዘክራል። በእነዚህ የእምነት ጀግኖች ሕይወት ውስጥ ተመሳሳይ የእምነት አላባውያንን (መሠረታውያን) ታገኛላችሁ። 1. እግዚአብሔር በቃሉ አማካኝነት ተናግሯቸዋል፤ 2. ውስጣዊ ማንነታቸው በተለያዩ መንገዶች ተነቃቅቷል፤ 3. እግዚአብሔርን ታዘዋል፤ 4. እርሱም ስለ እነርሱ ምስክርነት ሰጥቷል።

2. የእምነት ማሳያ (11:4-40)

ሀ. አቤል - እምነት በአምልኮ ላይ ሆኖ (11:4)። ይህ አሳብ የተመሠረተበት ታሪክ የሚገኘው በዘፍጥረት 4:1-10 ውስጥ ነው። አቤል በእምነቱ ምክንያት የጸደቀ ሰው ነበር (ማቴ. 23:35)። እግዚአብሔር ለአዳምና ለዘሮቹ እውነተኛውን የአምልኮ መንገድ አሳይቷቸው ስለነበር፤ አቤል በእምነት ለእግዚአብሔር ታዘዘ። እንዲያውም፤ ታዛዥነቱ ሕይወቱን አሳጥቶታል። ቃየን ሃይማኖተኛ ቢሆንም እምነት ስላልነበረው የእግዚአብሔር ልጅ አልነበረም (1ኛ ዮሐ. 3:12)። የመጀመሪያው የእምነት ሰማዕት የሆነው አቤል የእምነትን ዋጋ ያሳየናል።

ለ. ሄኖክ - እምነት ሲመላለስ (ዕብ. 11:5-6)። ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት በምናደርግበት ጊዜ እምነታችን እያደገ ይሄዳል። በእምነት በምንመላለስበት ጊዜ እርሱን የማስደሰት ፍላጎትና እርሱን የመፈለግ ትጋት ሊኖረን ይገባል። በዚህ ጉዟችን እንደ ጸሎት፤ ቃሉን ማሰላሰል፤

አምልኮና ራስን መግዛት የመሳሰሉት ነገሮች ከፍተኛ እገዛ ያደርጉልናል። የጥፋት ውኃ ከመምጣቱ በፊት በነበረው ኃጢአተኛ ዓለም ውስጥ፤ ሄኖክ ከእግዚአብሔር ጋር ስለተመላለሰ ሕይወቱን በንጽሕና ለመጠበቅ ችሏል። ከዚያም አንድ ቀን ሄኖክ ወደ ሰማይ ተወሰደ። ከዚያ በኋላ በምድር ላይ አልታየም። አቤል በአሰቃቂ ሁኔታ ሲገደል፤ ሄኖክ ግን ሞትን አልቀመሰም። ይህ የሚያሳየን እግዚአብሔር ለሚያምኑት ሁሉ የተለያዩ ዕቅዶች እንዳሉት ነው። አንዳንዶች የሄኖክን ወደ ሰማይ መወሰድ ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም በሚመለስበት ጊዜ ቤተ ክርስቲያን የምትነጠቅበትን ሁኔታ ለማሳየት እንደሚያገለግል ምሳሌ አድርገው ይጠቀሙበታል (1ኛ ተሰ. 4:13-18)።

ሐ. ኖኅ - እምነት በሥራ ላይ ሆኖ (ዕብ. 11:7)። የኖኅ እምነት ሁለንተናውን ያካተተ ነበር። አእምሮው የእግዚአብሔርን ማስጠንቀቂያ አስተውሎ ልቡ በፍርሃት ተናወጠ። ፈቃዱም እግዚአብሔር ለተናገረው አሳብ ታዘዘ። በዚያን ጊዜ ማንም ሰው የጥፋትን ውኃ አይቶ ስለማያውቅ፤ ሰዎች በኖኅ ሥራ ሳይገረሙና ሳይሳለቁበት አልቀሩም። የኖኅ እምነት በቤተሰቡ ሁሉ ላይ ተጽእኖ በማሳደሩ ሁሉም ሊድኑ ችለዋል። እንዲሁም፤ እምነቱ ሰዎች አለማመናቸውን እንዲረዱ በማድረግ መላውን ዓለም ኮነ። ዓለም ቢሳለቅበትም የመጣው የውኃ ጥፋትና በወቅቱ የታዩት ክስተቶች ኖኅ ትክክል እንደነበር አረጋግጠዋል! ኢየሱስም ወደ ጥፋት ውኃ በማመልከት ሰዎች ለምጽአቱ እንዲዘጋጁ አስጠንቅቋል (ማቴ. 24:36-42)። በኖኅ ዘመን፤ ሰዎች በዕለት ተግባራቸው ከመጠመዳቸው የተነሣ፤ የኖኅን ምስክርነት መስማት ሳይችሉ ቀርተዋል (2ኛ ጴጥ. 2:5)።

መ. የእምነት አባቶች - እምነት በተስፋ ሲጠባበቅ (ዕብ. 11:8-22)። በዚህ ስፍራ ትኩረት የተሰጠው በእግዚአብሔር የተስፋ ቃልና ለእስራኤል ሕዝብ በወጣናቸው ዕቅዶች ላይ ነው (ቁ. 9፤ 11፤ 13፤ 17)። የእስራኤል ሕዝብ ታሪክ የሚጀምረው ከአብርሃም መጠራት ነው። እግዚአብሔር አብርሃምና ሣራ ልጅ እንደሚወልዱ ቢነገራቸውም፤ 25 ዓመታት መታገሥ ነበረባቸው። 25 ዓመታት ከጠበቁ በኋላ የተወለደው ይስሐቅ ኋላ ያዕቆብንና ዔሳውን ወለደ። ያዕቆብ አሥራ ሁለት ልጆችን በመውለድ የእስራኤልን ሕዝብ መሠረተ። ዮሴፍ ሕዝቡን በግብጽ ምድር ሲታደግ፤ ሙሴም በኋላ በእግዚአብሔር መሪነት ከግብጽ ባርነት አርነት አወጣቸው።

መጠበቅ በሕይወቴ በጣም ፈታኝ ከሚሆኑብኝ ሥነ ሥርዓቶች አንዱ ነው። እውነተኛ እምነት ግን የእግዚአብሔር ዓላማዎች እግዚአብሔር በወሰነው ጊዜያት እስኪፈጸሙ ድረስ በትዕግሥት

ይጠባበቃል። ነገር ግን በምንጠባበቅበት ጊዜ እግዚአብሔርን ከመታዘዝ መቆጠብ የለብንም። «አብርሃም. . . በእምነት ታዘዘ» (11:8)። አብርሃም የታዘዘው የሚሄድበትን በማያውቅበት ወቅት ነበር። (11:8-10)። በምድር ላይ እንግዳና መጸተኛ ስለነበርና እግዚአብሔር በሚያዘው ጊዜ ሁሉ መንቀሳቀስ ስለነበረበት፤ ድንኳን እንጂ ቤት አልነበረውም። ዛሬም ክርስቲያኖች እንግዶችና መጸተኞች ናቸው። (1ኛ ጴጥ. 1:11 2:11)። አብርሃም ዓይኖቹን በስማያዊቷ ከተማ ላይ አሳርፎ በወደፊት የጊዜ ሰሌዳ እየተመራ ይኖር ነበር።

በተጨማሪም፤ የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዴት እንደሚፈጽም በማያውቅበት ጊዜም ታዟል (ዕብ. 11:11-12)። አብርሃምም ሆነ ሣራ ልጅ ለመውለድ ከሚችሉበት ዕድሜ ውጭ እስኪሆኑ ድረስ ቢያረጁም፤ ሁለቱም እግዚአብሔር ተአምር እንደሚሠራ ያምኑ ነበር (ሮሜ 4:13-25)። አለማመን፤ «ይህ እንዴት ይቻላል?» ብሎ ሲል ይጠይቃል (ሉቃስ 1:18-20)። እምነት ግን፤ «ይህ እንዴት መሆን አለበት?» ብሎ ይጠይቃል (ሉቃስ 1:34-35)።

አብርሃም እግዚአብሔር የተስፋ ቃሎቹን መቼ እንደሚፈጽም በማያውቅበት ጊዜ ታዟል። (ዕብ. 11:13-16)። የእምነት አባቶች ክርቀት አሻግረው አዩ እንጂ፤ ማናቸውም የእግዚአብሔር የተስፋ ቃሎች ሙሉ ለሙሉ ሲፈጸሙ አልተመለከቱም። ታላቅ የስኮትላንድ ሰባኪ የሆኑት ዶክተር ጆርጅ ሞሪሰን አንድ ጊዜ «ዋናው ነገር የምንኖርበት ሳይሆን፤ ወደፊት በተስፋ የምንመለከተው ነው» ሲሉ ተናግረዋል። ምንም እንኳ እነዚህ የእምነት ሰዎች በድንኳኖች ውስጥ የኖሩ ቢሆኑም፤ ሰማያዊት ከተማ ተዘጋጅታ እንደምትጠብቃቸው ያውቁ ነበር። ውሎ አድሮ እግዚአብሔር ለሚያምኑበት የተስፋ ቃሎቹን ይፈጽማል።

በመጨረሻም፤ አብርሃም እግዚአብሔር ለሚያደርገው ነገር ምክንያቱ ምን እንደሆነ ሳይገባው በእምነት ታዟል (11:17-19)። የእስራኤል የወደፊት ተስፋዎች ሁሉ በይስሐቅ ውስጥ ተጠቃለው ሳለ፤ እግዚአብሔር ለአብርሃም ልጅ ከሰጠው በኋላ መልሶ እንዲሠዋለት የሚጠይቀው ለምንድን ነው?። ከእግዚአብሔር ጋር በምንመላለስበት ጊዜ የእምነት ፈተናዎች ይበልጥ አስቸጋሪዎች እየሆኑ ይሄዳሉ። ሽልማቶቹ ደግሞ በዚያው ልክ አስደናቂዎች ይሆናሉ! የታዳጊ ወጣቱን (የይስሐቅን) ታዣዥ የሆነ እምነት ቸል ልንል አይገባም (ዘፍጥ. 22)።

በአብርሃም፤ ይስሐቅ፤ ያዕቆብና ዮሴፍ ውስጥ አራት የእምነት ትውልዶችን እናገኛለን። እነዚህ ሰዎች አንዳንድ ጊዜ ቢሰናከሉም፤

መሠረታዊ ባሕርያቸው እምነት ነበር። ፍጹማን ባይሆኑም፤ ለእግዚአብሔርና ለቃሉ ራሳቸውን የሰጡ ሰዎች ነበሩ። ይስሐቅ የተሰፋ ቃሎቹንና በረከቶቹን ወደ ያዕቆብ ሲያስተላልፍ (ዘፍጥ. 27)፤ ያዕቆብ ደግሞ ለ12 ልጆቹ አጋርቷቸዋል (ምዕ. 48 እና 49)። ያዕቆብ መጻተኛ ነበር፤ በሚሞትበት ጊዜ እንኳ በመጻተኛነት በትሩ ላይ ተመርኩዞ ነበር።

ዮሴፍ ከቤተሰቡ ያንን ያህል መከራ ከደረሰበት በኋላ በእምነቱ ይጸናል ብሎ ማሰብ አስቸጋሪ ነበር። ነገር ግን ዮሴፍ እምነቱን ከመተው ይልቅ እያደገና እየበረታ ሄደ። ፍሪሃ-እግዚአብሔር በሌለበት በግብፅ እየኖረ በዙሪያው ያየው ነገር በእግዚአብሔር ላይ ያለውን እምነት ሊያዳክም አልቻለም። ዮሴፍ ቤተሰቡን፣ ሥራውን ወይም የነበረበትን ሁኔታ በእግዚአብሔር ላለማመን ማመኘኛ አድርጎ አልተጠቀመም። ምክንያቱም ዮሴፍ ያመነውን ያውቅ ነበር። ይኸውም አንድ ቀን እግዚአብሔር ሕዝቡን ከግብጽ ባርነት ነፃ እንደሚያወጣቸው ነበር (ዘፍጥ. 50:24-26)። በተጨማሪም፤ ዮሴፍ ስፍራውን ያውቅ ነበር። የእርሱ ስፍራ ከነሳን እንጂ ግብጽ እንዳልነበረች ተረድቶ፤ ዓፅሙን ወደዚያ ይዘውት እንዲሄዱ ቃል አስገባቸው። እነሱም ይህንኑ አድርገዋል! (ዘጸአት 13:19 እና ኢያሱ 24:32 አንብብ)።

የእምነት አባቶች እምነት የሚደነቅ ነው። ምክንያቱም ሙሉ መጽሐፍ ቅዱስ ባይኖራቸውም፤ እምነታቸው ጠንካራ ነበር። ስለዚህ የእግዚአብሔርን የተሰፋ ቃል ከአንዱ ትውልድ ወደ ሌላው አስተላልፈዋል። ከድካማቸው ባሻገር እነዚህ የእምነት ሰዎች በእግዚአብሔር አምነው ነበርና እርሱም ለእምነታቸው መስክሯል። እንግዲህ፤ እኔና አንተ ከዚህ ምን ያህል የተሻለ እምነት ሊኖረን ይገባል!

ሠ. መሳሪያ - እምነት በውጊያ ላይ (ዕብ. 11:23-29)። መሳሪያ ወላጆች ማግኘቱ የመታደል ያህል ነበር። ለእነዚህ ወላጆች የባለሥልጣናትን ትእዛዝ በመተላለፍ ልጃቸውን ለመደበቅ መሞከራቸው የእምነት እርምጃ ነበር። የዚህ ታሪክ ዝርዝር በዘጸአት 2:1-10 ይገኛል። የመሳሪያ ወላጆች አምላምና ዮካቤድ ይባሉ ነበር (ዘጸ. 6:20)። ምንም እንኳ መንፈሳውያን ወላጆች ለልጆቻቸው እምነትን እንደ ቤተሰባዊ ባሕርይ ሊያስተላልፉ ባይችሉም፤ በቤት ውስጥ የእምነትን ድባብ በመፍጠር ለልጆቻቸው የእምነት ምሳሌዎች ሊሆኑ ይችላሉ። ቤተሰብ ለልጆች የመጀመሪያው የእምነት ትምህርት ቤታቸው ሊሆን ይገባል።

በሙሴ ሕይወት ውስጥ ሦስት ከእምነት ጋር የሚዛመዱ ታላላቅ ጭብጦች ተመልክተዋል። መጀመሪያ፣ የእምነት እምቢተኝነት፣ (ዕብ. 11:24-25)። የግብጽ ንጉሥ ልጅ ሰላሳደገችው፣ ሙሴ በቤተመንግሥቱ ውስጥ ምቹ ሕይወት ለመምራት ይችላል ነበር። ነገር ግን እምነቱ እንዲህ ዓይነቱን ሕይወት እንዳይቀበል አስቻለው። ስለሆነም፣ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር መከራ መቀበልን መረጠ። እውነተኛ እምነት ሰዎች ትክክለኛ እሴቶችን ሰጥተው ትክክለኛ ውሳኔዎችን እንዲያሳልፉ ይረዳቸዋል። «በኃጢአት የሚገኝ ደስታ» ምኞትንና ሌሎች ታላላቅ ኃጢአቶችን ብቻ ሳይሆን፣ ዛሬ ሰዎች «ስኬታማነት» ብለው የሚጠሩትን የሕይወት ዘይቤ ጭምር ሊያመለክት ይችላል። ይህም ሥልጣን፣ ክብር፣ ኃይል፣ ባለጸገነትና ከችግሮች ነፃ መሆንን የሚያሳይ ነው።

የሙሴ እምቢተኝነት በእምነቱ እንዲነቀፍ አደረገው (11:26)። አንዲት በአሜሪካ ውስጥ የምትገኝ ትልቅ ከተማ ከንቲባ የሆነች ሴት፣ የአናሳዎችን፣ ከማኅበረሰቡ ተገልለው በመንገድ ላይ የሚኖሩትንና የድሆችን ችግሮችና ፍላጎቶች ለማሳየት ስትል አደገኛና የፈራረሱ ቤቶች ወደሚገኙበት አካባቢ ተዛወረች። ነገር ግን ይህች ከንቲባ ብዙም ሳትቆይ ያንኑ የድሆች ሰፈር ጥላ በመውጣት ወደ ቀድሞው ውብ አፓርትመንቷ ተመለሰች። ይህችን ከንቲባ ለቆራጥነቷ ብናመለግናትም፣ ለሙሴ የምንሰጠው አክብሮት ከዚያ የላቀ መሆኑ ግልጽ ነው። ሙሴ ቤተ መንግሥቱን ትቶ ከወጣ በኋላ ወደ ኋላ አልተመለከተም! የእምነት ሰዎች ብዙውን ጊዜ ነቀፋንና መከራን ለመጋፈጥ ይገደዳሉ። ሐዋርያት ለእምነታቸው መከራን ተቀብለዋል። ዛሬም መከራ በመቀበል ላይ የሚገኙ ክርስቲያኖች ነቀፋን መሸከም ማለት ምን ማለት እንደሆነ ያውቃሉ።

በመጨረሻም፣ የእምነት ብድራት አለ (11:26-29)። እግዚአብሔር ሁልጊዜም እውነተኛ እምነትን ያከብራል፤ ብድራትንም ይከፍላል። ቅፅበታዊ ባይሆንም እንኳ ይህ የኋላ ኋላ የማይቀር ነው። ሙሴ ከግብጽ ባለጠገነት ይልቅ ብድራቱን ትኩር ብሎ ተመለከተ። ዶክተር ቫንስ ሄቭነር እንዳሉት፣ «ሙሴ የማይጠፋውን መርጧል፤ የማይታየውን አይቷል፤ የማይቻለውንም አድርጓል።» የሙሴ እምነት ፈርዖንን ሳይፈራ እንዲጋፈጥና ጠላቱን ለመግጠም በእግዚአብሔር እንዲታመን አድርጓታል። ሙሴ የማመንታት ባሕርይ ስለነበረው፣ የሙሴ ጽናት ተፈጥሯዊ ስጦታ አይደለም። ይህ ጽናትና ቆራጥነት የእምነቱ ሽልማት ሆኖ የተሰጠው ነው።

የሙሴ እምነት እሱና ሕዝቡ እንዲለቀቁ አድርጓል። (አስደሳቹን የፋሲካ በዓል ታሪክ ከዘጸአት 11-13 አንብብ።) እምነት ያወጣናል

(ዕብ. 11:28)፤ ያሻግረናል (ቁ. 29)፤ መልሶም ያመጣናል (ቁ. 30)። በእግዚአብሔር በምንታመንበት ጊዜ እግዚአብሔር ሊያደርግ የሚችለውን ማየት እንችላለን። በራሳችን በምንታመንበት ጊዜ ግን በፍጥረታቸው ደካማ የሆኑ ሰዎች ሊያደርጉ ከሚችሉት በላይ አንሻገርም። መጽሐፍ ቅዱሳዊ እምነት ማለት ሁኔታዎችና የሚያስከትሏቸው መዘዞች ሁሉ ምንም ዓይነት ቢሆኑ፤ ለእግዚአብሔር መታዘዝ ማለት መሆኑን የሙሴ ሕይወት በግልጽ ያሳያል።

ይህንን ምዕራፍ የጻፍነው እኔና አንተ ብንሆን ኖሮ ቀጣዩን ክፍል የሚቅበዘበዝ እምነት ብለን እንጠራው ነበር። ጸሐፊው ግን ስለ እስራኤል ውድቀትና ስለ ባክት 40 ዓመታት አንዳች ነገር ሲያነሳ አናይም። ለምን? ምክንያቱም ያ ያለማመን እንጂ የእምነት ገጠመኝ አልነበረም! የዕብራውያን ጸሐፊ ይህንን ክፍል በምዕራፍ 3 እና 4 አንባቢያት የእግዚአብሔርን ቃል እንዳይጠራጠሩ ለማስጠንቀቅ ተጠቅሞበታል። በዕብራውያን ምዕራፍ 11 ውስጥ ግን ባለማመን ሳቢያ ስለተከሰተው ውድቀት የተጠቀሰ አሳብ አይገኝም። እምነት የሚመዘግበው ድሎችን ብቻ ነው።

ረ. ኢያሱና ረዓብ - እምነት ድል ሲነሳ (11:30-31)። የኢያሪኮ መወገር ታሪክ በኢያሱ 2-6 ተገልጾአል። ኢያሱ ሙሴን ተከቶ እስራኤላውያንን በሚመራበት ወቅት የሙሴን አምላክ በመተማመኑ አገልግሎቱን ሊያበረክት በቅቷል። እግዚአብሔር ሠራተኞቹን እንጂ የሥራ መርሆዎቹን አይቀይርም። ስለሆነም፤ እግዚአብሔር እምነትን ሲባርክ፤ ባለማመን ላይ ግን ይፈርዳል።

ከሰብአዊ እይታ አንጻር፤ ኢያሪኮ የማትደፈር ከተማ ነበረች። የኢያሱ የመጀመሪያው የእምነት ተግባር ግን የከተማይቱ መሸነፍ ሳይሆን፤ የሕዝቡ ዮርዳኖስን መሻገር ነበር። የቀድሞው ትውልድ ቀይ ባሕርን እንደተሻገረ፤ አሁንም ሕዝቡ በእምነት ዮርዳኖስን ተሻገረ። ይህም እስራኤላውያን በእግዚአብሔር ኃይል ወደፊት በመጓዝ ላይ መሆናቸውን በማመልከት ለከነዓናውያን ምስክርና ማስጠንቀቂያ ሰጣቸው።

ረዓብ በእስራኤል አምላክ ታምናለች ብሎ ለማሰብ በሚያስቸግር ሁኔታ ውስጥ የምትገኝ ጋለሞታ ሴት ነበረች! ሌሎች የከተማይቱ ነዋሪዎች ለመሞት ስለተወሰኑ፤ ይህች ሴት በጸጋ ድናለች። እግዚአብሔር በምሕረቱና በጸጋው ረዓብ በሕይወት እንድትኖር ፈቀደ። ነገር ግን የዳነችው በእምነት ነበር። ይህች ሴት ስለ እግዚአብሔር የምታውቀው ነገር በኢያሱ 2:8-14 ተገልጾአል። ያህዌ እስራኤላውያንን ከግብጻውያን እጅ እንዳዳነና ቀይ ባሕርን ከፍሎ

እንዳሻገራቸው ታውቅ ነበር። ይህ የሆነው ግን ከ40 ዓመታት በፊት ነበር! እንዲሁም ደግሞ እስራኤላውያን በምድረ በዳ ውስጥ በሚጓዙበት ወቅት እግዚአብሔር ሌሎች አገሮችን እንዳሸነፈ ታውቅ ነበር። «አምላካችሁም እግዚአብሔር በላይ በሰማይ በታችም በምድር እርሱ አምላክ ነውና» (ኢያሱ 2:11)። የእምነት ምስክርነቷ ይህ ነበርና እግዚአብሔርም አክብሮላታል።

መልካም ሥራን ለማድረግ ዳነች። እምነት ሁልጊዜም በሰናይ ምግባራት ራሱን መግለጥ አለበት (ያዕ. 2:20-26)። ይህች ሴት ሰላዮቹን በመደበቅ፣ እንደታዘዘችው ጨርቁን ከመስኮቱ ላይ በማኖር (ኢያሱ 2:15-21)፣ ምናልባትም ቤተሰቧን ወደ እግዚአብሔር በመመለስ (2:13፤ 6:25)፣ በሁሉም መንገድ እግዚአብሔርን ታዛለች። በዚህም ረዓብ ከፍርድ ማምለጥ ብቻ ሳይሆን፣ የሕዝበ እስራኤል አካልም ሆናለች። ሳልሞንን በማግባት በንጉሥ ዳዊት የዘር ሐረግ ውስጥ የነበረውን ቦዴዝን ወልዳለች (ማቴ. 1:4-6)። አረማዊቷ ሴት የኢየሱስ ክርስቶስ የዘር ሐረግ አካል መሆኗ ምን ያህል አስደናቂ እንደሆነ አስተውለሃል? ይህ እምነት ሊሠራ የሚችለው ተግባር ነው!

ረዓብ በክርስቶስ ላለማመናቸው ማመኘኛ ለሚያቀርቡ ዓለማውያን ተግማጽ ነች። ብዙውን ጊዜ፣ «ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ብዙም አላውቅም» የሚል ማመኘኛ እንሰማለን። ረዓብ ብዙ መንፈዊ እውነትን ባታውቅም፣ በምታውቀው እውነት ላይ ተመሥርታ ተግባራዊ እርምጃ ወስዳለች። «ሥራዬ ለደኅንነት የማያበቃኝ ክፉ ሰው ነኝ» የሚሉም አሉ። ረዓብም ማኅበረሰቡ የኮነናት አረማዊት ጋለሞታ ነበረች! «ቤተሰቤ ምን ይል ይሆን?» የሚሉ ሞልተዋል። የረዓብ የመጀመሪያው ስጋት ቤተሰቧን ማዳን እንጂ መቃወም አልነበረም። ስለሆነም፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከሚገኙት ታላላቅ የእምነት ሴቶች ጎን ተሰልፋለች።

ለ. የተለያዩ የእምነት ጀግኖች (ዕብ. 11:32-40)። እምነት የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማትና ፈቃዱን ለመፈጸም በሚደፍር በማንኛውም ሰው ሕይወት ውስጥ ሊሠራ ይችላል። እዚህ በጣም የተለያዩ የእምነት ጀግኖች ተዘርዝረዋል! ጌዴዎን እምነቱ ከመቅጽበት የበቀለ አልነበረም። ይልቁንም ፈሪ ገበሬ ነበር (መሳ. 6:11-7:25)። በሲሣራ ላይ ድልን የተቀዳጀው ነቢይቷ ዲቦራ በሰጠችው ማረጋገጫ ተበረታቶ ነበር። (መሳ. 4:1-5:31 አንብብ።) ጌዴዎንም ሆነ ባርቅ በእምነታችን ለደክምን ክርስቲያኖች ማበረታቻዎች ናቸው።

የሳምሶን ታሪክ ብዙዎቻችን የምናውቀው ነው (መሳ. 13-16)። ሳምሶን ለሥጋዊ ምኞቱ ያደረ ሰው በመሆኑ፣ መንፈሳዊ ሰው ነበር

ለማለት አንደፍርም። ሳምሶን ናዝራዊ፣ ማለትም ለእግዚአብሔር የተሰጠ ስለሆነ፤ ራሱን መላጩት ወይም የወይን ፍሬ መቅመስ አይገባውም ነበር። (ናዝራዊነትና የናዝሬት ከተማ ነዋሪነት የተለያዩ ነገሮች ናቸው።) ሳምሶን ይረዳው ዘንድ በእግዚአብሔር ከመታመኑም በላይ፣ በመጨረሻው ጠላቶቹን ለማሸነፍ ሊል የራሱን ሞት መርጧል። ይሁንና ዛሬ ክርስቲያኖች ሁለት ዓይነት ሕይወት እየኖሩ የእግዚአብሔርን በረከት እንደሚያገኙ ሊጠብቁ አይገባም።

የዮፍታሔ ታሪክ አስገራሚ ነው (መሳ. 11:1-12:7)። ዮፍታሔ ብቸኛ ሴት ልጁን እንደሚቃጠል መሥዋዕት አድርጎ እንደሠዋት ማለቡ አያስኪድም። ምክንያቱም ይህ በእስራኤል የተከለከለ ተግባር ነበር። ምናልባትም በሰዕለት ሕግጋት መሠረት ለእግዚአብሔር አሳልፎ ሰጥቷት ይሆናል (ዘሌ. 27)። ይህም ድንግላዊት ሆና እንድትኖር የሚያደርግ ይሆናል (መሳ. 11:34-40)።

እዚህ ላይ እያንዳንዱን የእምነት ምሳሌ መመርመሩ የሚቻል አይደለም። የዕብራውያን ጸሐፊ እንኳ ታላላቅ የእምነት ሰዎች የነበሩትን ዳዊትንና ሳሙኤልን ከጠቀሰ በኋላ፣ የስም ዝርዝሩን አቁሟል። በብሉይ ኪዳን ውስጥ በዕብራውያን 11:33-35 የተጠቀሱትን ድሎች ያገኙ ወንዶችና ሴቶች ነበሩ። ዳዊት መንግሥታትን በመግዛት ጽድቅን አስፍኗል። የዳንኤል እምነት የአንበሶችን አፍ ዘግቷል (ዳን. 6)። ሦስቱ ዕብራውያን ወጣቶች የእሳቱን እቶን ኃይል አሳጥተውታል (ዳን. 3:23-28)። በዕብራውያን 11:35 የተጠቀሱት የእምነት ሴቶች ታሪክ በ1ኛ ነገሥት 17:17-24 እና 2ኛ ነገሥት 4:18-37 ውስጥ ይገኛል።

በዕብራውያን 11:35 ውስጥ የሚገኘው የመሸጋገሪያ አሳብ ልብ ሊባል የሚገባው ነው። የእምነት ሰዎች ሁሉ በተአምር አልዳኑም። ስለዚህ አንዳንዶቹ ለሥቃይ ተዳርገው ሞተዋል! በቁጥር 36 «ሌሎች» ተብሎ የተተረጎመው ቃል፣ «ሌሎች ወገኖች» ማለት ነው። እነዚህ ሌሎችም እምነት ነበራቸው። ነገር ግን እግዚአብሔር ለሙሴ፣ ለጌዴዎንና ለዳዊት ያደረገውን በእነርሱ አላደረገም።

ሆስፒታል ውስጥ በሽተኞችን በምጎበኝበት ጊዜ፣ በአልጋ ከተኙት መሃል አንዲት ሴት ስታለቅስ ተመለከትሁ። «ምን ሆንሽ?» ስል ጠየቅኳት። ጥያቄዬን በመመለስ ፋንታ በዚያን ቀን በፖስታ ቤት በኩል የተላከላትን መጽሐፍ ሰጠችኝ። መጽሐፉ ስለ መለኮታዊ ፈውስና የእምነት ኃይል ያትታል። አንድ ያልታወቀ ሰው በመጽሐፉ ላይ፣ «ይህንን መጽሐፍ አንብቢ! ለፈውስ የሚሆን እምነት ይሰጥሻል» የሚሉ ቃላት አስፍሮ ነበር። በሽተኛዋ በመከራዋ መካከል

እንኳ በእግዚአብሔር የምታምን የተሰጠች ክርስቲያን ነበረች። መጽሐፉን የላካላት ስሙ ያልተገለጸው ሰውዬ ግን ሰዎች ሁሉ በተአምር መፈወስ እንዳለባቸው ያስብ ነበር።

እኔ ራሴ ብዙ ሰዎች እንደምሞት እርግጠኛ ሆነው ካበቁ በኋላ በእግዚአብሔር ተአምር ተዳስሼ ድኛለሁ። እግዚአብሔር ሊፈውስ እንደሚችል አውቃለሁ። ነገር ግን እግዚአብሔር እምነት እንዳለኝ ለማረጋገጥ ሲል የመፈወስ ግዴታ እንዴሌለባት አምናለሁ። የዕብራውያን ጸሐፊ (11:36-38) ብዙ ሰማቸው ያልተጠቀሰ የእምነት ሰዎች ከአስቸጋሪ ሁኔታዎቻቸው እንዳለመለጡ ገልጾአል። ነገር ግን እግዚአብሔር እምነታቸውን አክብሮላቸዋል። እንዲያውም፡ ከማምለጥ ይልቅ ለመታገሥ የበለጠ እምነት ያስፈልጋል። እንደነዚያ የዕብራውያን ወጣቶች ባያድነንም እኛ እግዚአብሔርን መታዘዝ አለብን (ዳን. 3:16-18) ብለው በቆራጥነት ጸንተዋል።

ሰዎች ለነዚህ የእምነት ጀግኖች ዝቅተኛ ግምት ስለነበራቸው፡ በማሳደድ፡ በማሰር፡ በማሠቃየትና አንዳንዴም በመግደል ለመከራ ዳርገዋቸዋል። የእግዚአብሔር ግምት ግን ሙሉ በሙሉ ከዚህ የተለየ ነበር። ስለሆነም፡ ዓለም ለእነርሱ እንደማትገባ ተናግሯል! ሐዋርያው ጳውሎስ ለዚህ እውነት ጥሩ ምሳሌ ነው። ጳውሎስ በፊስጦስ ዘንድ እንዳበደ (የሐዋ. 26:24)፡ በአይሁዶች ደግሞ በሕይወት ሊኖር እንደማይገባ የተቆጠረበት ጊዜ ነበር (የሐዋ. 22:22)። ራሱ ጳውሎስም ሰዎች እንደ ዓለም ቆሻሻና የሁሉም ጥራጊ አድርገው የሚመለከቱት ሰው እንደነበር ተናግሯል (1ኛ ቆሮ. 4:13)። ነገር ግን በእግዚአብሔር ዘንድ የተመረጠ ሐዋርያ የነበረው ጳውሎስ ምናልባትም በምድር ከኖሩት ክርስቲያኖች ሁሉ የበለጠ ሳይሆን አይቀርም!

እምነት የሰዎችን ድጋፍ ትተን የእግዚአብሔርን ድጋፍ እንድንሻ ያደርገናል። እግዚአብሔር ሕዝቡን በማዳን የሚከብር ከሆነ ያድናቸዋል። ነገር ግን ከገቡበት ችግር ሳያወጣቸው ቢቀር ባለማዳኑ የሚከብር ከሆነ፡ አያወጣቸውም። ሁኖም አንድ ክርስቲያን ከአንድ አደጋ አላመለጠም ማለት እምነት የለውም ወደሚል ድምዳሜ እንዳያደርስን መጠንቀቅ አለብን።

እምነት ወደፊት አሻግሮ ይመለከታል። ከሁሉም የሚልቁ ሽልማቶች ያሉት እዚያ ነውና። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተዘረዘሩትም ሆኑ ያልተዘረዘሩ ሰዎች የተሰጣቸውን የተስፋ ቃል አላገኙም (ዕብ. 11:13)። ነገር ግን አንድ ቀን ብድራታቸውን እንደሚከፍላቸው እግዚአብሔር ስለ እምነታቸው መስከሮላቸዋል። ዓላማው የብሉይንም ሆነ የአዲስ ኪዳን ቅዱሳንን የሚያጠቃልል ነው። እውነተኛ ቅዱሳን

ሁሉ በእምነት የጠበቁትን ሰማያዊት ከተማ አንድ ቀን ሁላችንም በጋራ እንወርሳለን።

በአስቸጋሪ ጊዜያት ታማኞች ሆነው የኖሩትን የብሉይ ኪዳን ቅዱሳን ልናመሰግናቸው ይገባል። ለእነርሱ ተስፋ የተገባላቸውን የተሻለውን በረከት ያገኘነው እኛ ነን። እነርሱ እነዚህን በረከቶች በርቀት ቢመለከቱም (ዮሐ. 8:56 አንብብ)፤ እኛ ግን በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት የበረከቶቹ ተካፋዮች ሆነናል። የብሉይ ኪዳን ቅዱሳን እግዚአብሔርን አምነው ፈቃዱን ባይፈጽሙ ኖሮ፤ እስራኤል የምትባል አገር በጠፋችና መሢሐም ባልተወለደ ነበር።

«ያለ እምነት እግዚአብሔርን ደስ ማለኝት አይቻልም» (ዕብ. 11:6)። ነገር ግን ቃሉን ስንሰማና (ሮሜ 10:17) በአምልኮና በጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ስናደርግ እምነታችን እየጠነከረ ይሄዳል። እምነት በሁሉም ዓይነት ሁኔታዎች ውስጥ የሚገኙ ሁሉም አማኞች ሊኖራቸው የሚችሉት ነው። ለጥቂት ምርጥ ቅዱሳን የተሰጠ የተለየ ብፅዕና ሳይሆን፤ ለሁሉም የእግዚአብሔር ሕዝብ መሠረታዊ ና አስፈላጊ ነገር ነው።

ጌታ ሆይ፤ እምነትን ጨምርልን!

ኖጫህን ቀጥል

ዕብራውያን 12

ሐዋርያው ጳውሎስ ዛሬ በሕይወት ቢኖር ኖሮ ምናልባት ከጋዜጦች በቅድሚያ የሰፖርት ገዢን በማንበብ የተለያዩ ቡድኖችንና አትሌቶችን እንቅስቃሴዎች ይከታተል ነበር። ለምን? ምክንያቱም በመልእክቶቹ ውስጥ ስለ አትሌቲክስ የጻፋቸው አሳቦች ሰፖርትን እንደሚወድ ያመለክታሉ። በርግጥ ግሪኮችም ሆኑ ሮማውያን ለአትሌቲክስ ውድድሮች ከፍተኛ ትኩረት ይሰጡ ነበር። ይህንንም የሚያደርጉት ለአካላዊ ጤንነታቸው በማሰብ ብቻ ሳይሆን፤ ለከተሞቻቸውና ለአገሮቻቸው ክብር ጭምር ነበር። ጥሩ አትሌት ሆኖ ለአገር ክብር ማምጣት የአገር ወዳድነት ምልክት ነበር።

የዕብራውያን ጸሐፊ በዚህ በ12ኛው ምዕራፉ የአትሌቲክስንና የዜግነትን ጭብጦች አጣምሮ አቅርቧል። ከክፍሉ የምንመለከተው የኖጫ ውድድርን ገለፃ ነው። ሯጮቹ የሥልጠና መሣሪያዎቻቸውን ወደ ጎን አድርገው ጥሩ ውጤት ለማስመዝገብ የሚጥሩበት ሁኔታ በዓይነ ሕሊናችን ይታያል። አንዳንዶች ደክመው ሲዝሉ፤ ሌሎች ግን እስከ መጨረሻው በመጽናት የተዘጋጀውን ሽልማት ይቀበላሉ። ጸሐፊው መጀመሪያ ውድድሩን ይገልጽና (ዕብ. 12:1-13)፤ ከዚያ በኋላ የሰማያዊቷን ከተማ ዜግነት አጽንኦት ሰጥቶ ያብራራል (12:14-29)። በመሆኑም፤ በአንባቢያን አእምሮ ውስጥ እነዚህ ሁለት ነገሮች አብረው ይሄዳሉ። ምክንያቱም አንድ ሰው የአገሪቱ ዜጋ ሳይሆን በብሔራዊ ውድድሮች ሊሳተፍ ስለማይችል ነው።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የምንመለከተው አንድ ጭብጥ ጽናት ነው። (12:1፥ 2፥ 3፥ 7፤ በተጨማሪም 10:32፥ 36 ተመልከት።) ይህን መልእክት የተቀበሉት የአይሁድ ክርስቲያኖች በእምነታቸው ደክመው ወደኋላ ለመመለስ ዳር ዳር እያሉ ነበር። ጸሐፊው ግን ተወዳዳሪ አትሌቶች በጽናት እንደሚሮጡት እነርሱም በክርስትና ሕይወታቸው ወደፊት እንዲገቱ አበረታቷቸዋል። (ፊልጵስዩስ 3:12-14 አንብብ።) ለዚህም አንድ ክርስቲያን በሕይወቱ እንዳይበረታ የሚያውኩ ችግሮች በሚገጥሙት ጊዜ የሚያግዙትን ሦስት መለኮታዊ አጋዥ ነጥቦች ዘርዝሯል።

1. የእግዚአብሔር ልጅ ምሳሌ (12:1-4)

የመለስተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪ ሳለሁ፤ እኔን አትሌት የማድረግ ቅናት የነበረው አሠልጣኝ ነበረኝ። በክፍሉ፤ ምናልባትም በትምህርት ቤቱ ውስጥ ከሁሉም ያነሰ የአትሌቲክስ ችሎታ እንደነበረኝ የታወቀ ስለነበረ፤ ሁሉም ተማሪ ሰውየው ጊዜውን እያባከነ እንደነበረ ሳያስቡ አልቀሩም። ነገር ግን ትምህርት ቤታችን ለሚገኝባት ከተማ የመሰናክል ሩጫ እንድወዳደር አደረገኝ። በዚህ ጊዜ የግራ እግር ቁርጭምጭምቴን በመሰበሬና በውድድሩ ዝቅተኛ ውጤት በማምጣቴ፤ ስፖርት የሚባል ነገር እርግፍ አድርጌ ተውሁ። (ይህ ከሆነ ብዙም ሳይቆይ አሠልጣኙ የጦር ሠራዊት አባል ሆነ። ምናልባትም እኔው እሆናለሁ ወደዚሁ መስክ እንዲገባ ያደረግሁት።)

አሠልጣኚ ምክር የተቻለኝን ሁሉ እንዳደርግ ለማገዝ አያሌ ዘዴዎች ተጠቅሟል። ከማበረታቻዎቼም መካከል፤ «ሌሎች ተማሪዎች እየቻሉት አንተን ሊያቅትህ አይችልም. . .ይህ ለአካላዊ ጤንነትህ ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ አስበው. . . ሌሎች ልጆች እንዴት እንደቻሉ ተመልከት» የሚሉ ይገኙባቸዋል። እነዚህ ሦስቱ ተመሳሳይ መንገዶች በክርስቲያናዊ ጉዟችን ያበረታቱን ዘንድ በዚህ አንቀጽ ውስጥ ተጠቅሰው መገኘታቸው አስደነቀኝ።

ሀ. ሌሎች አሸናፊዎችን ዘወር ብለህ ተመልከት! (12:1)። በምዕራፍ 11 እንደ ደመና ያሉ እጅግ ብዙ ምስክሮች ቀርበውልናል። እነዚያ የእምነት ጀግኖች ናቸው። ይህ ማለት ግን እነዚህ የእምነት ጀግኖች እንደ ስታድዮም ተመልካቾች ሩጫችንን በሰማይ ተቀምጠው እየተመለከቱ ናቸው ማለት አይደለም። ምስክሮች የሚለው ቃል «ተመልካቾች» የሚል ፍች አይሰጥም። «ሰማዕት» የሚለው ቃል «ምስክር» ከሚለው የግሪክ ቃል የመጣ ነው። እነዚህ ሰዎች የእኛን ጉዞ እየተመለከቱ ሳይሆን እግዚአብሔር ሊረዳን እንደሚችል እየመሰከሩልን ናቸው። እግዚአብሔር ስለመሰከረላቸው (ዕብ. 11:2፤ 4-5፤ 39)፤ እነሱም አሁን ለእኛ በመመስከር ላይ ናቸው።

አንድ ጊዜ አንድ አማኝ፤ «ከመዝሙረ ዳዊትና መጽሐፈ ምሳሌ በቀር ብዙም ብሉይ ኪዳንን አላነብም» አለኝ።

«እንግዲያውስ፤ ትልቅ መንፈሳዊ ሀብት እያጎደልህ ነው ማለት ነው ስለ መለስሁለትና፤ ሮሜ 15:4ን ጮክ ብሎ እንዲያነብ ጠየቅሁት። «በመጽናትና መጻሕፍት በሚሰጡት መጽናናት ተስፋ ይሆንልን ዘንድ አስቀድሞ የተጻፈው ሁሉ ለትምህርታችን ተጽፎአልና።»

ከዚያም፣ ትዕግሥት ማለት መጽናት፣ መጽናናት ማለት ደግሞ መበርታት ማለት እንደሆነ ገለጽሁለት። ለመጽናናታችን እና ለመበርታታችን ለማሳደግ ከሚያግዙን እጅግ ጠቃሚ መንገዶች አንዱ የእምነትን ሩጫ ሩጠው ያሸነፉትን የብሉይ ኪዳን ሰዎች ማወቅ ነው። የቤተሰብ ችግር ካለብህ ስለ የሴፍ አንብብ። ሥራህ ከዓቅምህ በላይ መስሎ የሚታይህ ከሆነ የሙሴን ታሪክ አጥና። የበቀል ስሜት ካደረብህ፣ ዳዊት ይህንን ችግር እንዴት እንደተቋቋመ ተመልከት።

ለ. ራስህን ተመልከት! (ዕብ. 12:2)። አትሌቶች ለውድድር ይረዳቸው ዘንድ ክብደት ያላቸውን ነገሮች ጨምረው ልምምዶቻቸውን ያካሂዱ ነበር። በውድድሩ ጊዜ ግን እነዚያን ሸክሞች ያስቀምጡ ነበር። ለዚህም ምክንያቱ ብዙ ክብደት ጉልበትን የሚያዝል መሆኑ ነው።

እኛስ በውድድሩ ለማሸነፍ ልናስወግዳቸው የሚገቡን ሸክሞች የትኞቹ ናቸው? ዕድገታችንን የሚያደናቅፉትን ነገሮች ሁሉ ማስወገድ አለብን። እነዚህ ነገሮች በሌሎች ሰዎች ዓይኖች ጥሩ ነገሮች ሊመስሉ ይችላሉ። አሸናፊ አትሌት ምርጫ ማድረግ ያለበት ጥሩ ባልሆነና በጥሩ መካከል ሳይሆን፣ በሚሻልና ምርጥ በሆነው ነገር መካከል ነው።

ቶሎ የሚከበንን ኃጢአትም ማስወገድ አለብን (12:1)። ጸሐፊው የተወሰነ ኃጢአት በስሙ ጠቅሶ ባይናገርም፣ ለመጥቀስ የፈለገው ያለማመንን ኃጢአት ሳይሆን አይቀርም። እስራኤላውያን ወደ ተስፋይቱ ምድር እንዳይገቡ የከለከላቸው አለማመን ነበር። እኛም በክርስቶስ ያለንን ርስት እንዳንካፈል የሚያግደን አለማመን ነው። በምዕራፍ 11 ውስጥ «በእምነት» የሚለው ቃል 21 ጊዜያት ተደጋግሟል። ይህም እንድንጸና የሚያደርገን በክርስቶስ ላይ ያለን እምነት መሆኑን ያመለክታል።

ሐ. ኢየሱስ ክርስቶስን ተመልከት! (12:2-4)። እርሱ የእምነታችን ራስ (መሥራች) እና ፈጻሚ ነው። «መመልከት» ማለት «ማመን» በመሆኑ፣ የዳንነው ወደርሱ በመመልከት ነው። ለሞት ያጣጥሩ የነበሩ አይሁዶች ከፍ ብሎ የተሰቀለውን የነሐስ እባብ በሚመለከቱበት ጊዜ ይፈውሱ ነበር። ይህም በክርስቶስ በማመን ለመዳናችን ምሳሌ የሚሆን ነው (ዘኁል. 21:4-9፤ ዮሐ. 3:14-16)። ወደ ክርስቶስ መመልከት የእምነት ምልክታ እንጂ ተራ እይታ አይደለም።

ጌታችን በምድር ላይ ሲመላለስ የኖረው በእምነት ነበር። የመለኮታዊና ሰብአዊ ባሕርያቱ ምሥጢር ከእኛ ግንዛቤ በላይ ቢሆንም፣ በዕለት ተዕለት አኗኗሩ በሰማይ የሚኖረውን አባቱን ይታመን እንደነበረ እንረዳለን። የዕብራውያን ጸሐፊ ጌታችን፣ «እኔ በእርሱ እታመናለሁ» ማለቱን ጠቅሷል (2:13)። ጥቅሱ የተወሰደው

ከኢሳይያስ 8:17 ነው። ኢየሱስ በምድር ሲመላለስ ወደ አብ መጸለዩን ያመለከታል።

ጌታችን በዕብራውያን ምዕራፍ 11 ከተዘረዘሩት ከየትኞቹም የእምነት ጀግኖች በላይ በመከራ ጸንቷል። ስለሆነም፤ ልንከተለው የሚገባን ፍጹም ምሳሌያችን ነው። የመስቀል ላይ ሞትን መከራ ታግሦአል! ይህም ኃፍረትን፣ ሥቃይን፣ የኃጢአተኞችን ተቃውሞና በአብ ለጊዜው መተውን ይጨምር ነበር። በመስቀል ላይ ለዓለም ሁሉ ኃጢአቶች በሙሉ መከራ ተቀብሏል! ነገር ግን በትዕግሥት አብ የሰጠውን ሥራ ፈጽሟል (ዮሐ. 17:4)። ምንም እንኳ የዕብራውያን መልእክት አንባቢዎች የስደትን መከራ የተቀበሉ ቢሆኑም፤ ደምን እስከ ማፍሰስ ድረስ አልተቃወሙም ነበር (ዕብ. 12:4)። ከእነሱ መካከል ለሰማዕትነት የተዳረገ አልነበረም። ኢየሱስ ግን ኃጢአትን በመቃወም ደሙን አፍሰሏል።

ጌታችን የመስቀል ሥቃዩን ችሎ እንዲጸና ያደረገው ምንድነው? ጌታችን በምድር ላይ ያገለግል በነበረበት ወቅት መለኮታዊ ኃይሉን ለግሉ ጥቅሙ እንዳላዋለ አስተውል። ሰይጣን ይህንኑ እንዲያደርግ ቢፈትነውም (ማቴ. 4:1-4)፤ ኢየሱስ ግን ፈቃደኛ አልሆነም። እንዲጸና ያደረገው እምነቱ ነበር። የእምነት ዓይኖቹን በፊቱ ካለው ደስታ ላይ አኖረ። መቃብሩን ፈነቃቅሎ እንደሚወጣ ከመዝሙር 16:8-10 ያውቅ ነበር። (ጴጥሮስ በዕለተ በዓለ ጎምሳ በሰበከው ስብከት ውስጥ ይህንን መሢሐዊ መዝሙር ጠቅሷል። የሐዋ. 2:24-33።) በዚህ መዝሙር ውስጥ (16:11) ዳዊት በእግዚአብሔር መገኘት ስለሚያገኘው የተትረፈረፈ ደስታ ይናገራል። እንዲሁም ከመዝሙር (110):1 እና 4 ኢየሱስ በክብር ወደ ሰማይ እንደሚያርግ ያውቅ ነበር። (ጴጥሮስ ይህንንም መዝሙር ጠቅሷል። የሐዋ. 2:34-36።) ስለሆነም፤ በፊቱ የነበረው ደስታ ኢየሱስ የአብን ፈቃድን መፈጸሙን፣ ትንሣኤውን፣ ዕርገቱንና ለአብ አማኞችን በክብር መወከሉን ያካትታል (ይሁዳ 24)።

በዚህ መልእክት ውስጥ ጸሐፊው ስለ ወደፊቱ ተሰፋ አስፈላጊነት አጽንኦት ሰጥቶ ገልጾአል። አንባቢዎቹ ወደ 34 ለመመልከትና ወደ34 ለመመለስ ያስቡ ነበር። ነገር ግን የክርስቶስን ምሳሌነት ተከትለው በእምነት ወደፊት አሻግረው እንዲመለከቱ ያበረታታቸዋል። በቀደመው ምዕራፍ ውስጥ የተዘረዘሩት የእምነት ጀግኖች በወደፊት የጊዜ ሰሌዳ ተመርተው በመኖራቸው ሊጸኑ ችለዋል። (ዕብ. 11:10፣ 14-16፣ 24-27)። እንደ ጴጥሮስ ዓይኖቻችንን ከአዳኙ በምንነቅልበት ጊዜ፤ መስመጥ እንጀምራለን! (ማቴ. 14:22-33)።

ክርስቶስ የእምነታችን ራስና ፈጻሚ ስለሆነ፤ በእርሱ ስንተማመን ወደ ሕይወታችን ይፈስሳል። የአንድን ታላቅ አትሌት ምሳሌነት ለዓመታት ስለተከተለኩ የዚያን አትሌት ድል የግድ አያጎናጽፈኝም። ነገር ግን በወጣትነት ዘመኔ ያ አትሌት በቅርቢ ሆኖ ምሥጢሩንና ችሎታውን ቢያጋራኝ ኑር፤ ያ ለአሸናፊነት ሊያበቃኝ በቻለ ነበር። ክርስቶስ ምሳሌያችን ብቻ ሳይሆን ኃይል የሚያስታጥቅ አዳኞችንም ነው! በቃሉ ውስጥ እርሱን ስንመለከትና ራሳችንን ለመንፈሱ አላልፈን ስንሰጥ፤ እምነታችንን በመጨመር ራሜችንን እንድንቀጥል ያስችለናል።

2. የእግዚአብሔር ፍቅር ዋስትና (ዕብ. 12:5-13)

በዚህ ክፍል ቁልፉ ቃል ቅጣት የሚለው ነው። ቅጣት ተብሎ የተተረጎመው (የግሪኩ) ቃል፤ «ልጆችን ማሠልጠን፤ ማስተማር፤ ሥርዓት ማስያዝ» የሚል ፍቺ አለው። የግሪኩ ልጆች ከብስለት ደረጃ ላይ እስኪደርሱ ድረስ በጂሚናዚዩም ውስጥ እንዲሠለጥኑ ይደረግ ነበር። ይህ ለጎልማሳነት ሕይወት የሚደረግ ዝግጅት አካል ነበር። ጸሐፊው አማኙ በክርስትና ሕይወት የሚገጥሙት መከራዎች እንዲያድግ የሚያግዙት መንፈሳዊ ዲስፕሊኖች እንደሆኑ ያመለክታል። ስለሆነም፤ ከእነዚህ ችግሮች ለመሸሸ ከመፍጨርጨር ይልቅ በሕይወታችን እናድግ ዘንድ «ልንለምዳቸው» ያስፈልጋል (12:11)።

መከራ በምንቀበልበት ጊዜ እግዚአብሔር እንደማይወደን ማለቡ ይቀናናል። ስለሆነም፤ ጸሐፊው ቅጣት አፍቃሪው አባት ከፍቅሩ የተነሣ በሕይወታችን የሚያመጣው መሆኑ ለማሳየት ሦስት መረጃዎችን ያቀርባል።

ሀ. ቅዱሳት መጻሕፍት (12:5-6)። ጥቅሱ የተወሰደው ከምሳሌ 3:11-12 ሲሆን፤ አንባቢዎቹ የሚያውቁትና አሁን ጊዜ የዘነጉት ነው። (ቃሉን መሰልቸት ከሚያስከትላቸው አሳዛኝ መዘዞች አንዱ ይኼ ነው። ዕብ. 5:11-12 አንብብ።) ይህ ጥቅስ (12:5-6) በቀጥታ ቤተረጎም «ማበረታቻ» የሚል ፍቺ ያለው ምክር ነው። አንባቢዎቹ ቃሉን በመርሳታቸው፤ ማበረታቻውንም ረስተው ወደ ጓላ ለመመለስ እየተፈተኑ ነበር!

በዚህ ጥቅስ ውስጥ ቁልፍ ቃላት፤ «ልጅ» እና «ልጆች» የሚሉ ናቸው። እነዚህ ቃላት በዕብራውያን 12:5-8 ውስጥ ስድስት ጊዜ አገልግለዋል። ሕጻን ልጁን በተደጋጋሚ የሚቀጣ አባት እንደ ጫካኝ ሊታይ ይችላል። እኛ ግን በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ በማደጎነት አድገን የአዋቂነት ደረጃ ስለተሰጠን የምንቀጣውም እንደ አዋቂ ልጆች ነው (ሮሜ 8:14-18፤ ገላ. 4:1-7 አንብብ።) አብ እኛን መቅጣቱ

በሕይወታችን እየበሰልን መሆናችንን የሚያመለክት ሲሆን፤ ይበልጥ እየበሰልን የምንመጣውም የእግዚአብሔርን ቅጣት በመቀበል ነው።

ቅጣት የእግዚአብሔር አባታዊ ፍቅር መግለጫ ነው። ሰይጣን በሕይወታችን ውስጥ ችግሮች መከሰታቸው እግዚአብሔር እኛን ባለመውደዱ ምክንያት እንደሆነ ሊያሳምነን ቢሞክርም፤ እውነቱ ግን የዚህ ተገላቢጦሽ መሆኑን እናስተውል። አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር እኛን የሚቀጣው፤ በሚናገረን የተግላጽ ቃልና በሕይወታችን እንዲከሰቱ በሚፈቅዳቸው ሁኔታዎች ነው። ሌላ ጊዜ ደግሞ እግዚአብሔር በአካላዊ ሥቃይ ውስጥ እንድናልፍ በማድረግ ይቀጣናል። በምንም ዓይነት ሁኔታ ብናልፍ የቅጣት እጁ በአፍቃሪ ልቡ የሚገዛ እንደሆነ እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን። እርሱ የሚፈልገው ሞልቃቃ ሕጻናት እንድንሆን ሳይሆን፤ የሕይወትን ኃላፊነቶች ለመሸከም የምንችልና ለአደራ የምንበቃ በሳል ልጆቹ እንድንሆንለት ነው።

ለ. የግል ተሞክሮ (ዕብ. 12:7-11)። ሁላችንም ምድራዊ አባት አለን። ይህ አባት ታማኝ ከሆነ፤ ልጆቹን የመቅጣት ኃላፊነት እንዳለበት እናውቃለን። ልጅ ሳይቀጣ ስድ ከተለቀቀ ዱርዬ ይሆናል። ጸሐፊው ለማስተላለፍ የፈለገው መልእክት (ቁ. 7-8)፤ አባት የሚቀጣው የራሱን ልጆች ብቻ መሆኑን ሲሆን፤ ይህ ደግሞ ልጆቹ የእርሱ መሆናቸውን ያረጋግጣል። የኅረቤቶቻችንን ልጆች ለመቅጣት ብንፈልግ እንኳ ሥልጣኑ የለንም። እግዚአብሔር እኛን ሲቀጣ ልጁ መሆናችንን ማስተማመኛ እየሰጠን ነው።

በአገልግሎት ዘመኔ ተቀጥተው የማያውቁ ክርስቲያን ነን ባዮች አጋጥመውኛል። እግዚአብሔርን ሳይታዘዙ ቀርተው እንኳን ከቅጣት አምልጠዋል። እኔ ግን የእግዚአብሔርን ፈቃድ እየተቃወምሁ ካልተቀጣሁ አልዳንሁም ብዬ እፈራለሁ። የእግዚአብሔር እውነተኛ ልጆች ሁሉ ቅጣቱን ይቀበላሉ። ድነናል እያሉ የማይቀጡት ግን ዲቃላዎች እንጂ ልጆች አይደሉም።

መልካም ምድራዊ አባቶች ልጆቻቸውን የሚቀጡት ለምንድነው? የሚቀጡት ልጆቻቸው እንዲያከብሯቸውና ትእዛዛቸውን እንዲፈጽሙላቸው ነው። የሰማዩ አባታችንም የሚቀጣን ለዚሁ ማለትም እንድናከብረውና ፈቃዱን እንድንታዘዝ ነው። ለበላይ መገዛትን ያልተማረ ልጅ ጠቃሚና አዋቂ ሰው ወደመሆኑ ደረጃ ሊደርስ አይችልም። በሥልጣኑ ላይ የሚያምፁ የእግዚአብሔር ልጆች ራሳቸውን ከሞት አደጋ ሥር ይጥሉታል! «እንዴትስ ይልቅ ለመናፍስት አባት አብልጠን ልንገዛና በሕይወት ልንኖር በተገባን?» (12:9)።

የጸሐፊው መልእክት ለእግዚአብሔር ካልታዘዝን በሕይወት የመኖር እድላችንን ልንነጠቅ እንችላለን የሚል ነው። ለሞት የሚያደርስ ጋጢአት እንዳለ አንዘንጋ (1ኛ ዮሐ. 5:16)።

አሁን ይህ 12ኛ ምዕራፍ በመጽሐፉ ውስጥ ከሚገኙ አምስት ምክሮች ጋር እንዴት እንደሚዛመድ እንመለከታለን። አንድ ክርስቲያን ከቃሉ ሲንሸራተትና ወደ ኋላ ሲመለስ፤ ሰማያዊ አባት የሳተውን ልጁን ወደ መገዛትና ታዛዥነት ይመልሰው ዘንድ ይቀጣዋል። በእግዚአብሔር የቅጣት ሥነ ሥርዓት ያላለፈ ሰው እውነተኛ ዳግም ልደት እንዳገኘ ሊቆጠር አይችልም። የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመቃወም ከጸና፤ ምናልባትም እግዚአብሔር በሞት ሊቀጣው ይችላል። ይህም ሕይወትን ይበልጥ እንዳያበላሽና እግዚአብሔርንም እንዳያሰድብ ለማድረግ ሲል ነው። እግዚአብሔር በሺዎች የሚቆጠሩ ዓመፀኞች እስራኤላውያንን በምድረበዳ ላይ በሞት ከቀጣቸው (1ኛ ቆሮ. 10:1-12)፤ በእኛ ላይ ይህን እንዳያደርግ ማን ያግደዋል? ምንም እንኳ ይህ የተለመደ የእግዚአብሔር የቅጣት መንገድ ባይሆንም፤ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ግን መደረጉ የማይቀር ነው። ስለሆነም፤ የሚቀጣን ቅዱስ ባሕርዩን እንካፈል ዘንድ ለራሳችን ጥቅም እንደሆነ ተረድተን፤ እግዚአብሔርን ልንፈራና ልናከብር ይገባል።

ሐ. የተባረኩ ውጤቶች (ዕብ. 12:11-13)። የትኛውም ቅጣት ለወላጅም ሆነ ለልጅ አስደሳች አይደለም። ውጤቶቹ ግን ጠቃሚዎች ናቸው። ወላጆቻቸው፤ ስለ ፍትሕ ስቀጣህ የሚሰማህ ሕመም ለአንተ ከሚሰማህ የጠለቀ ነው ሲሉ፤ ልጆቻቸው እንደማያምኗቸው እርግጠኛ ነኝ። ነገሩ ግን እውነት ነው። አባቱ ልጆቹን በመቅጣቱ አይደስትም። ነገር ግን በኋላ ቅጣቱ የሚያመጣቸው መልካም ፍሬዎች ቅጣቱ የፍቅሩ መገለጫ እንደሆነ ያስመስክራሉ።

የቅጣት መልካም ፍሬዎች ምን ዓይነት ናቸው? በመጀመሪያ ደረጃ፤ «የሰላም ፍሬ እርሱም ጽድቅ» ነው። ከቅጣት በኋላ ልጅ ልክ የሆነውን ነገር ለማድረግ ጥረት ያደርጋል፤ በጠበኝነት ፈንታ ሰላማዊ ይሆናል። አመጸኝነት አብቅቶ ልጁ ከአባቱ ጋር የፍቅር ኅብረት ዳግም ይመሠርታል። በተጨማሪም፤ ቅጣት ልጁ በቃለ እግዚአብሔር፤ በጸሎት፤ በማሰላሰል፤ ምስክርነትና በመሳሰሉት መንፈሳዊ ተግባራት እንዲተጋ ያበረታታዋል። ይህ ሁሉ አዲስ የሆነ ደስታን ወደልቡ ያመጣለታል። ጳውሎስ፤ «... ጽድቅና ሰላም በመንፈስ ቅዱስም የሆነ ደስታ...» (ሮሜ 14:17) ሲል ከእግዚአብሔር ጋር እንደሚገባ በኅብረት መኖር የሚያመጣልንን ፍሬ መግለጹ ነው።

አንድ የእግዚአብሔር ልጅ ለቅጣቱ ምላሽ የሚሰጥበት መንገድ በጣም ወሳኝ ነው። ቅጣቱን ማቃለል ወይም በድካም መዛል (ዕብ. 12:5) ተገቢ ምላሽ አይደለም። ቅጣቱን ለመንፈሳዊ ተግባር እንደሚያገለግል ጠቃሚ መሣሪያ ተጠቅሞ፣ ለእግዚአብሔር ፈቃድ ራሱን በማስገዛት አክብሮቱን ማሳየት አለበት (ቁ. 11 እና 1ኛ ጢሞ. 4:7-8)። በቁጥር 12 እና 13 የሚገኙት ትእዛዛት አሠልጣኝ ለቡድኑ የሚሰጣቸውን ትእዛዛት ይመሰላሉ። እጆቻችሁን አጽኑ! ጉልበቶቻችሁን አበርቱ! (ኢሳ. 35:3)። የእግርህን መንገድ አቅና! (ምሳሌ 4:26)። እናም ወደፊት ገስግሱ! የሚሉት ናቸው።

የእግዚአብሔር ልጅ ምሳሌና የእግዚአብሔር ፍቅር ማረጋገጫ አስቸጋሪውን ክርስቲያናዊ ሩጫ እንድንቀጥል ሊያበረታቱን ይገባል። ሌላም ሦስተኛ አጋኹ ነጥብ አለ።

3. የእግዚአብሔር ጸጋ ማስቻል (ዕብ. 12:14-29)

ክርስቲያናዊ ሩጫን ስንሮጥ ከፊት ለፊታችን የተቀመጠው ግብ ምንድን ነው? ጸሐፊው በቁጥር 14 ላይ እንደገለጸው፣ ግቡ ከሰዎች ሁሉ ጋር ሰላምን መከተል ና በእግዚአብሔር ፊት በቅድስና መመላለስ ነው። (ሰላማዊ የጽድቅ ፍሬ፣ ቁ. 11።) እነዚህ ሁለት የዓላማ ግቦች የጌታችንን ሊቀ ካህናዊ አገልግሎት ማለትም የሰላምና የጽድቅ ንጉሥ የመሆኑን እውነታ ያስገነዝቡናል (7:1-2)። ከእግዚአብሔር ጸጋ ሳንወድቅ (12:15) የተሳካ ሩጫ መሮጥ ትጋትን የሚጠይቅ ነገር ነው። የእግዚአብሔር ጸጋ የሚያልቅ ወይም የሚነጥፍ ባይሆንም፣ እኛ ግን በራሳችን ድክመት በጸጋው ሳንጠቀም ልንቀር እንችላለን። በምዕራፉ መጨረሻ ላይ በጸጋ ላይ ተጨማሪ ትኩረት ተሰጥቷል (ቁ. 28)።

በዚህ ክፍል፣ ጸሐፊው አንባቢያኑ በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ እንዲደገፉ አበረታቷል። ይህንንም ያደረገው በእምነት ወደ ሦስት አቅጣጫዎች እንዲመለከቱ በማስገንዘብ ነው።

ሀ. ወደ ጓላ ተመልከቱ - የዔሳው መጥፎ ምሳሌነት (12:15-17)። ዔሳው የእርሱ ሊሆን ይችል የነበረውን የእግዚአብሔርን ጸጋ ለመጠቀም ሳይችል ቀርቷል። ታሪኩ በዘፍጥረት 25:27-34 እና 27:30-45 ተገልጾአል። ዔሳው «ለዓለም የሚመች» ተራና ለእግዚአብሔር ሳይሆን ለዓለም የሚኖር ሰው ነበር። («ለዓለም የሚመች» ለሚለው ሐረግ የዋለው የእንግሊዝኛ ቃል ዱፐርኩፍ ን ዲ ሲሆን፣ በቀድሞው ትርጉም «ከቤተ መቅደስ ውጭ» ወይም «የእግዚአብሔር ያልሆነ» የሚል ፍች ተሰጥቶታል። ዔሳው የብኩርና መብቱን ንቆ ለያዕቆብ በመሸጡ፣ በረከትን አጥቷል።

(በረከቱ ለያዕቆብ እንደሚሰጥ የተነገረ ቢሆንም፤ ያዕቆብ በማታለል መቀበሉ ተገቢ አልነበረም። ዘፍጥረት 25:19-26 አንብብ።) ከዚያ በኋላ፤ ዔሳው የአባቱን የይስሐቅን አሳብ ለማስለወጥ ቢሞክርም፤ አንዴ ስላመለጠው እንባውን እያፈሰሰ ብኩርናውን መልሶ ለማግኘት ያደረገው ሙከራ ሊሳካለት አልቻለም።

የማስቻል ኃይል የሚሠጠንን የእግዚአብሔርን ጸጋ የሚቀሙን የትኞቹ ኃጢአቶች ናቸው? በዚህ ክፍል ላይ እንደምንመለከተው፤ የመንፈሳዊ ትጋት ጉድለትና በሌሎች ላይ መራራ መሆን (ዘዳግ. 29:18 አንብብ)፤ እንዲሁም ወሲባዊ እርኩስት፤ ለዓለምና ለሥጋ መኖር ጸጋችንን ይቀማሉ። አንዳንድ ሰዎች ለዓለም የተመቸ ሰው ማለት ተሳዳቢና በግብሩ የጎደፈ ሰው እንደሆነ ያስባሉ። ነገር ግን ዔሳው ጥሩ ባሕርይ የነበረው አዳኝና አባቱን የሚወድ ሰው ነበር። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ጥሩ ጎረቤት ሊሆን የሚችል ግሩም ሰው ቢሆንም፤ ለእግዚአብሔር ነገር ደንታ አልነበረውም።

የእግዚአብሔር ጸጋ አስተማማኝ ቢሆንም፤ እኛ ግን በጸጋው ላይ ባለመደገፍ በመንፈሳዊ ሕይወታችን ረገድ ጎደሎዎች ልንሆን እንችላለን። ዔሳው ለተራ ነገሮች እንዳንኖር ማስጠንቀቂያ ይሆናል።

ለ. ወደላይ ተመልከት - የሰማያዊቷ ከተማ ክብር (12:18-24)። የዕብራውያን ጸሐፊ የሲናን ተራራና የሕጉን መስጠት፤ ከሰማያዊቷ የጽዮን ተራራና በቤተ ክርስቲያን የጸጋ በረከቶች ጋር ያነጻጽራል። (ዘጸ. 19:10-25፤ 20:18-21፤ ዘዳግ. 4:10-24 አንብብ።) ጸሐፊው ሕጉ በተሰጠበት ጊዜ የነበሩትን አስፈሪ ክስተቶች ፍርሃቶችና አስገዳጅ ሁኔታዎችን ሽብርቶች ሳይቀሩ ገልጾአል (ዕብ. 12:18-21)። በዚያን ጊዜ ሕዝቡ የእግዚአብሔርን ድምፅ ለመስማት ፈሩ። ሙሴም እንኳ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ ውስጥ ነበር። እግዚአብሔር በተራራው ዙሪያ ድንበር አድርጎ ነበርና በዚያ በኩል የሚያልፍ ሰውም ሆነ እንስሳ እንዲገደል ወስኖ ነበር። እግዚአብሔር የሕጉን ታላቅነት በሕዝቡ አእምሮ ውስጥ ማስረጽ ነበረበት። ይህም እኛ ለልጆቻችን ልናደርግ የሚገባው ነገር ነው። ይህ የሆነው እስራኤል ገና ለጋ በነበረችበት ወቅት ነበር። እንደሚታወቀው፤ ልጆች ሽልማትና ቅጣትን ምን ማለት እንደሆኑ አሳምረው ያውቃሉ።

ከሲና ተራራ ወደ ጽዮን ተራራ መሻገር ምንኛ እፎይታ የሚሰጥ ነገር ነው! ሲና አሮጌውን የሕግ ቃል ኪዳን፤ ጽዮን ግን በኢየሱስ ክርስቶስ የተገኘውን የአዲስ ኪዳን ጸጋ ታመለከታለች። (ግላ. 4:19-31 አንብብ።) ሰማያዊቷ ከተማ የእግዚአብሔር ጽዮን ተራራ (መዝ. 110:1-2፤ 4 እና መዝ. 2 አንብብ።) እና የእምነት አባቶች በእምነት

የተጠባበቁት ከተማ ናት (ዕብ. 11:10፥ 14-17)። ምድራዊቷ ኢየሩሳሌም በሮማውያን መፈራረሷ የማይቀርላት ሲሆን፥ ሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም ግን ለዘላለም ትኖራለች።

ጸሐፊው የዚህች ከተማ ነዋሪዎች የሆኑት ዜጎች እነማን እንደሆኑ ገልጾአል። ስፍር ቁጥር የሌላቸው መላእክት በዚያ ይኖራሉ። አማኞች የሰማይ ዜጎች ስለሆኑና (ፊልጵ. 3:20) ሰማቸው በሰማይ ስለተጻፈ (ሉቃስ 10:20)፥ ቤተ ክርስቲያን እዚያ ትኖራለች። ብኩርና የትጋትና የደረጃ ማዕረግ ነው። ዓሳው የይስሐቅ የበኩር ልጅ ቢሆንም፥ በረከቱንና ብኩርናውን አጥቷል።

እግዚአብሔር፥ የብሉይ ኪዳን ቅዱሳን («ፍጹማንም ወደሆኑት ወደ ጻድቃን መንፈሶች») እና ደሙን ለእኛ ያፈሰሰውና የመካከለኛነትን አገልግሎት የሚሰጠው ኢየሱስ ክርስቶስ በዚያ ይገኛሉ። አቤል አሁንም እየተናገረ መሆኑን ቀደም ብለን ተመልክተናል (ዕብ. 11:4)። በሰማያዊቷ ከተማ ከአቤል ደም ይልቅ የሚሻለውን ወደሚናገር ወደ ደም መርጨት እንደርሳለን (12:24)። የአቤል ደም ከምድር ለፍትሕ ሲጮኽ (ዘፍጥ. 4:10)፥ የክርስቶስ ደም ከሰማይ ሆኖ ለጋጢአተኞች ምሕረትን ያውጃል። የአቤል ደም ቃይን የበደለኝነት ስሜት እንዲሰማው በማድረግ በጭንቀት እንዲከበልል ሲያደርግ (ዘፍጥ. 4:13-15)፥ የክርስቶስ ደም ግን እኛን ከበደለኝነት ስሜት ነፃ በማውጣት ወደ እግዚአብሔር መገኘት መቅረብ እንድንችል መብት ሰጥቶናል። የአዲስ ኪዳን ደም ባይፈስ ኖሮ፥ ወደዚህች ሰማያዊት ከተማ ለመግባት አንችልም ነበር!

አንድ ወዳጄ፥ «ስለ መንግሥተ ሰማይ ብዙ ስብከትና ትምህርት የማይሰጠው ለምን ይሆን?» ሲል ጠየቀኝና ጥያቄውን ራሱ መለሰው። «ምድራዊ ሕይወት ስለተመቸን፥ ስለ መንግሥተ ሰማይ የምናስብ አይመስለኝም» ሲል ምዕራባውያንን አስመልክቶ ትክክለኛ አሳብ ተናግሯል።

ዘመናት ሲከፉና ለመጽናት ስንቸገር፥ ዓይኖቻችንን አንስተን የሰማዩን ክብር ማሰብ አለብን። ሙሴ ብድራቱን ትኩር ብሎ በመመልከቱ (ዕብ. 11:27)፥ ያጋጠመውን መከራ በጽናት ተወጥቷል። የእምነት አባቶች እግዚአብሔር ከተማን እያዘጋጀላቸው መሆኑን ሲገነዘቡ በእምነታቸው ጸንተዋል። የእግዚአብሔርን ጸጋ በሕይወታቸው ለመለማመድ ከተጠቀሙባቸው መንገዶች አንዱ እግዚአብሔር ያዘጋጀላቸውን ድንቅ የወደፊት ሕይወት በእምነት አሻግሮ መመልከት ነበር።

ሐ. ወደፊት ተመልከት - የማይናወጥ መንግሥት (12:25-29)።
ዛሬ እግዚአብሔር በቃሉና በዓለም ውስጥ በሚያካሂዳቸው መግባታዊ ተግባራት እየተናገረን ነው። እኛም ብንሰማው ይበጀናል! እግዚአብሔር በሲና ተራራ ላይ ነገሮችን ካናወጠና ቃሉን ባልፈለጉ ሰዎች ላይ ፍርድ ከበየነ፤ ዛሬ የአዲስ ኪዳንን በረከቶች የተቀበልን እኛስ ምን ያህል ከባድ ኃላፊነት ተጥሎብናል! ዛሬም እግዚአብሔር ነገሮችን እያናወጠ ነው። (በመገናኛ ብዙሃን የምንሰማው ይሄንኑ ነው?) በዚህም የውሸት ተግባሮቻችንን ለማጋለጥና እውነተኛና ዘላለማዊ እውነታዎችን ለመግለጥ ይፈልጋል። ክርስቲያኖችን ጨምሮ ብዙ ሰዎች ሕይወታቸውን በፈራሽ-መሠረቶች ላይ ማነጻቸው የሚያሳዝን ነገር ነው።

ስለ መናወጥ የሚናገረው አላብ የተገኘው ከሐጌ 2:6 ሲሆን፤ ጌታ ዳግም ተመልሶ ቤቱን በክብር ስለሚሞላበት ጊዜ ይናገራል። ጊዜው እየቀረበ ሲሄድ በዓለማችን ውስጥ ተጨማሪ መናወጦችን እናያለን። ክርስቲያን ግን የማይናወጠውን መንግሥት ስለሚቀበል፤ በልበሙሉነት ሊመላለስ ይችላል። ክርስቲያን የእግዚአብሔር መንግሥት አካል መሆኑ ብርታትን ይሰጠዋል።

ስለዚህ በሚናወጥ ዓለም ውስጥ የምንኖረው እኛ፤ እግዚአብሔር የሚናገረውን ሰምተን ልንታዘዘው ይገባል። እርሱን በአክብሮትና በመንፈሳዊ ፍርሃት ማገልገል እንችላለን። ዘንድ ዕለት በዕለት ጸጋውን ልንቀበል ያሻል። በዙሪያችን የምናያቸው ድንገተኛ ለውጦች ትኩረታችንን ሊያዛቡም ሆነ ሊያስፈራሩን አይገባም። እይታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ማረፍ አለበት! ሩጫውንም በጽናት መሮጥ አለብን። መመልከታችንን መቀጠል አለብን። አባታችን እንደሚወድን በማስታወስ የሚያስችል ጸጋውን ልንላበስ ይገባል።

ሌሎች በፍርሃት ሲናወጡ፤ አንተ ግን ታምነህ ልትሰማራ ትችላለህ!

እምነታችሁ ፍሬ እያሳየ ነው

ዕብራውያን 13

ይህንን የመጨረሻ ምንባብ በምታነብበት ጊዜ፤ ደራሲው የሚያስተላልፋቸው የተለያዩ አሳቦች እንደነበሩትና ሁሉንም ለመጨረሻው ክፍል እንዳቆየ ልትገነዘብ ትችላለህ። በምዕራፍ 12 በጽዮን ተራራ ላይ ስላለው ደስታ እያወጋን ነበር። እዚህ ደግሞ እንደ እንግዳ ተቀባይነት፣ ጋብቻ፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችና እስረኞች በመሳሰሉት ዕለታዊ ጉዳዮች ላይ እንነጋገራለን።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ግን በአስተምህሮና ግዴታን በመወጣት፣ በመገለጥና በኃላፊነት መካከል ልዩነት የለም። ሁሉንም ሁለቱ አብረው ይሄዳሉ። በዚህ የመጽሐፍ የመጨረሻ ክፍል ውስጥ ትኩረት የተሰጠው በእምነት በመኖር ላይ ነው። ጸሐፊው በምዕራፍ 11 የታላላቅ የእምነት ጀግኖችን ምሳሌዎች፣ በምዕራፍ 12 ደግሞ የእምነት ማበረታቻዎችን አቅርቧል። በምዕራፍ 13 በማየት ሳይሆን በእምነት በምንመላለስበት ጊዜ በሕይወታችን የሚከሰቱትን የእምነት መረጃዎች ገልጾአል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ እንደዚህ ዓይነት አራት ማስረጃዎች ተጠቅለዋል።

1. በመንፈሳዊ ኅብረት ደስ መስኘት (13:1-6)

የመንፈሳዊ ኅብረት መሠረቱ፣ ወንድማዊ ፍቅር ነው። ክርስቲያን አማኞች እንደመሆናቸው፣ እነዚህ ዕብራውያን በማያምኑ ጓደኞቻቸውና ዘመዶቻቸው የተገለሉ መሆናቸው አያጠራጥርም። ነገር ግን የጠለቀው ኅብረት በዘር ወይም በቤተሰባዊ ግንኙነት ላይ ሳይሆን፣ በክርስቶስ ባለን መንፈሳዊ ሕይወት ላይ የተመሠረተ ነው። ለክርስቶስና ለእርስ በርስ ካለው ፍቅር ውጭ በሚገኝ በሌላ በማንኛውም ዓይነት ነገር ላይ፣ የተመሠረተ የቤተ ክርስቲያን ኅብረት ዕድሜ አይኖረውም። ስለ ወንድማማችነት ፍቅር፣ ሮሜ 12:10፣ 1ኛ ተሰሎንቄ 4:9-10፤ 1ኛ ጴጥሮስ 1:22 እና 2ኛ ጴጥሮስ 1:7 አንብብ።

እውነተኛ ክርስቲያናዊ ፍቅር በሰፊነበት ስፍራ እንግዳ ተቀባይነትም ይኖራል (ዕብ. 13:2)። በስደት ምክንያት ብዙ ክርስቲያኖች ከቤታቸው ይፈናቀሉ ስለነበር እንግዳ ተቀባይነት በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አቢይ ስፍራ የሚሰጠው አገልግሎት ነበር። እንዲሁም ደግሞ፣ የማረፊያ ስፍራ የሚፈልጉ ተጓዥ አገልጋዮችም ነበሩ (3ኛ ዮሐ. 5-8)። ድሀ ክርስቲያኖች ለሆቴል የሚከፍሉት

ገንዘብ ስላልነበራቸውና አብያተ ክርስቲያናት የሚሰባሰቡት በግለሰብ ቤቶች ውስጥ ስለነበር (ሮሜ 16:5)፤ የእንግዳው በተቀባዩ ቤት ማረፍ የተለመደ ነገር ነበር። በተለይ መጋቢያን እንግዳ ተቀባይነትን ሊወዱ እንደሚገባ የተገለጸ ሊሆን (ቲቶ 1:8)፤ ቅዱሳን ሁሉ ይህንኑ ተግባር ልማዳቸው ሊያደርጉት ይጠበቅባቸዋል (ሮሜ 12:13)።

ሙሴ (ዘፍጥ. 18) አብርሃም፣ ኢየሱስ ክርስቶስንና ሁለት መላእክትን በእንግድነት እንደተቀበለ ገልጾአል። አብርሃም እንግድነት በተቀበላቸው ጊዜ ማንነታቸውን አላወቀም ነበር። እንግዶቹ ምን ያህል የከበሩና ታላላቅ እንደሆኑ የተገነዘበው ገና ቆይቶ ነበር። ሊሆን አይችልም ባይባልም፤ እኔና አንተ መላእክትን በእንግድነት አንቀበልም ይሆናል። ነገር ግን በጌታ ፍቅር የምንቀበለው ማንኛውም እንግዳ፣ ለእኛ የበረከት መልእክተኛ ሊሆን ይችላል። (መልአክ መልእክተኛ ማለት ነው።) ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔር መልእክተኞች ሆነው የተገኙትን እንግዶች በቤታችን ሳናስተናግድ አልቀረንም ይሆናል።

ፍቅር ለሌሎች በማሰብም ይገለጻል (ዕብ. 13:3)። ክርስቲያኖች ለእምነታቸው ተይዘው መታሰር አዲስ ነገር አይደለም። ከእነዚህ እስረኞች ጋር አብሮ መሆኑና እገዛ መስጠቱ አደገኛ ሊሆን ቢችልም፤ ለእነዚህ ወገኖች እናገለግል ዘንድ የክርስቶስ ፍቅር ያስገድደናል። ክርስቲያንን በክርስቶስ ስም ማገልገል፣ ክርስቶስን ራሱን ማገልገል ነው (ማቴ. 25:36፥ 40)። ነፃ በሆኑ አገሮች ውስጥ የሚኖሩ ምዕራባውያን በእምነታቸው ምክንያት አይታሰሩም። በሌሎች የዓለም ክፍሎች ግን ክርስቲያኖች በእምነታቸው ምክንያት ይታሰራሉ። ስለሆነም፣ ክርስቶስ በረዳን መጠን ለእነዚህ ወገኖች መጸለይና መከራቸውን መካፈል አለብን!

ክርስቲያናዊ ፍቅር ተግባራዊ የሚሆንበት የመጀመሪያው ስፍራ ጋብቻ ነው (ዕብ. 13:4)። ክርስቲያናዊ ጋብቻ በእግዚአብሔር ፈቃድ የሚመሠረት ነው። ይህም የታማኝነትንና የንጽሕናን አስፈላጊነት ያሳላል። ከጋብቻ ውጭ የሚፈጸም ወሲብ ኃጢአት ና አጠፊም ነው። በጋብቻ ውስጥ የሚካሄድ ወሲብ ግን ተጋቢዎቹን የሚያረካ ና እግዚአብሔርን የሚያስከብር ሊሆን ይችላል። ሴስኝነትና መዳራት ባላገቡት ሰዎች የሚፈጸም ሲሆን፣ አመንዝራነት ባገቡት ዘንድ የሚፈጸም ኃጢአት ነው። (በአዲስ ኪዳን ግን ሴስኝነት የተለያዩ ወሲባዊ ኃጢአቶችን ሊያመለክት ይችላል። የሐዋርያት ሥራ 15:20 እና 1ኛ ቆሮንቶስ 6:18 አንብብ።)

እግዚአብሔር በሴስኞችና አመንዝራዎች ላይ የሚፈርደው እንዴት ነው? አንዳንድ ጊዜ በሥጋዎቻቸው ይፈረድባቸዋል (ሮሜ 1:24-27)።

በመጨረሻው የፍርድ ጊዜም ይፈረድባቸዋል (ራእይ 21:8፤ 22:15)። እነዚህን ኃጢአቶች የሚፈጽሙ ክርስቲያኖች ይቅርታን ሊያገኙ ቢችሉም፤ በሰማይ ሽልማቶች ይቀሩባቸዋል፤ (ኤፌ. 5 ክቁጥር 5 ጀምሮ)። ዳዊት ለኃጢአቱ ይቅርታ ቢያገኝም፤ መዘዘቹ ለዓመታት አልለቀቁትም ነበር። ስለዚህ የገዛ ልጆቹ አበሳ አብዝተውበታል።

ወሲባዊ ኃጢአቶች በፊልምና በቴሌቪዥን ላይ እንደ መዝናኛ በሚስተጋቡበት በአሁኑ ወቅት ቤተ ክርስቲያን ለጋብቻ ንጽሕና ጠንካራ አቋም መውሰድ ይኖርባታል። ለእግዚአብሔር የተሰጠ ክርስቲያናዊ ቤተሰብ በምድር ላይ ለሰማይ እጅግ የቀረበ ሊሆን፤ ይህም የሚጀምረው በክርስቲያናዊ ጋብቻ ነው።

እግዚአብሔርንና ሌሎችን እንደሚገባን ብንወድ፤ በቁሳዊ ነገሮች ልባችን አይወስድም (ዕብ. 13:5-6)። የመከራ ጊዜያት የአገልግሎት ወይም የራስወዳድነት ጊዜያት ሊሆኑ ይችላሉ። «የገንዘባችሁን ንጥቂያ በደስታ» (10:34) መቀበል ቀላል አይደለም። ነገር ግን ዛሬ በዓለማችን ውስጥ ካለው የኢኮኖሚና የአካባቢ ችግር ባቢያ፤ በጸሎት የሚኖሩ ክርስቲያኖች እንደ መሠረታዊ ነገሮች የሚቆጥሯቸውን አንዳንድ ምሾቶች መተው ሊያስፈልጋቸው ይችላል።

ክርስቲያን የሆኑ ባልና ሚስት በምሥራቅ አውሮፓ በኮምዩኒዝም አገሮች ውስጥ በማገልገል ላይ ነበሩ። እነዚህ ባልና ሚስት ለአማኞቹ ክርስቲያናዊ ሥነ ጽሑፎችን፤ ብርድ ልብሶችንና ሌሎች ጠቃሚ ነገሮችን ያድሉዋቸው ነበር። አንድ ቀን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ባለትዳሮቹ አሜሪካውያን በምሥራቅ አውሮፓ ለሚገኙ አማኞች እንደሚጸልዩ ነገሩአቸው።

በዚህ ጊዜ አንድ አማኝ ተነሥቶ፤ «ስለ እኛ መጸለያችሁ ደስ ይለናል። ነገር ግን በአሜሪካ የሚገኙ ክርስቲያኖች ከእኛ በላይ ጸሎት የሚያስፈልጋቸው ይመስለናል። እኛ እዚህ በምሥራቅ አውሮፓ እየተሠቃየን ነው፤ እናንተ ግን በምሾት ትኖራላችሁ። ሁልጊዜም በምሾት በምንኖርበት ጊዜ ጥሩ ክርስቲያን መሆኑ አስቸጋሪ ነው» ሲል ልብ የሚነካ ነገር ተናገረ።

ምኞት የገንዘብ ፍቅርን የሚያመለክት ቃል ነው። ነገር ግን የትኛውንም ነገር በተጨማሪ ለማግኘት የሚደረገውን ሩጫ ሊያመለክት ይችላል። አንድ ሰው የናጠጠውን ባለጸጋ በርናርድ ባሮክ፤ «ሀብታም ሰው ምን ያህል ገንዘብ ቢያገኝ ይረካል?» ብሎ ቢጠይቀው ባሮክ፤ «ካለው በላይ የአንድ ሚሊዮን ጭማሪ ብቻ» ሲል መልሶለታል። ምኞት አስፈላጊ ሆኖ ቢገኝም ባይገኝም ተጨማሪ ነገሮችን መፈለግ ነው።

ቁሳዊ ነገሮች የሰውን ልብ ስለማይሞሉ፤ ሊያረኩ አይችሉም። እርካታን የሚሰጠን እግዚአብሔር ብቻ ነው። «የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቂ፤ ከመንምጀትም ሁሉ ተጠበቁ» (ሉቃስ 12:15)። እግዚአብሔር ካለን የሚያስፈልገን ሁሉ አለን ማለት ነው። ቁሳዊ ነገሮች ሊበላሹ ወይም ሊሰረቁ ይችላሉ። እግዚአብሔር ግን ምን ጊዜም አይጥለንም፤ አይተወንምም። ኢየሱሱ ሙሴን በተካው ጊዜ ይህ የተስፋ ቃል ተሰጥቶት ነበር (ዘዳግ. 31:7-8፤ ኢየሱ. 1:5፤ 9)። ለእኛም በኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጽሞልናል (ማቴ. 28:20፤ የሐዋ. 18:9-10)።

በዕብራውያን 13:6 ላይ የሚገኘው የእምነት ማጽኛ ከመዝሙር (118)፡6 የተወሰደ ነው። ይህ መሢሐዊ መዝሙር በኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጻሚነትን ስላገኘ፤ ለራሳችን እንደ ተሰጠ የተስፋ ቃል አድርገን ልንጠቀምበት እንችላለን። ለቀድሞዎቹ ክርስቲያኖች ሰዎችን ከመፍራት ነፃ መሆናቸውን ማወቃቸው ታላቅ የሰላም ምንጭ ነበር። ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጭ ማንም ምንም ሊያደርጋቸው አይችልምና። ሰዎች ሀብቶቻቸውን ሊነጥቁአቸው ቢችሉም፤ እግዚአብሔር ግን የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ ያሟላላቸዋል።

አንዲት ሴት ለዲ. ኤል. ሙዲ፡ «በምፈራበት ጊዜ የሚረዳኝን የተስፋ ቃል አግኝቻለሁ። ይህም በመዝሙር 56:3፤ ሐእኔ ግን ፈራሁ፤ በአንተም ታመንሁ መ የሚለው ነው» ስትል ተናዘዘች።

ሙዲም፡ «እኔ ከዚያ የተሻለ የተስፋ ቃል አለኝ! በኢሳይያስ 12:2፤ የብእርሱ ታምኜ አልፈራም መ የሚል ቃል አለ» ሲሉ መለሱላት።

ሁለቱም የተስፋ ቃሎች እውነት ሲሆኑ፤ ሁለቱም ከሕይወታችን ጋር የሚዛመዱበት መንገድ አላቸው። ዋናው ነገር ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ጌታችንና እንደ ረዳታችን ማወቃችንና በቁሳዊ ነገሮች አለመታመናችን ነው። የረኩ ክርስቲያኖች ቅድሚያ የሚሰጧቸው ነገሮች ያሏቸው ሲሆኑ፤ ቁሳዊ ነገሮች በእነሱ መዝገብ ውስጥ የቀዳሚነቱን ሚና አይጫወቱም።

2. ለመንፈሳዊ አመራር መገዛት (ዕብ. 13:7-9)፤ 17፤ 24።

ጸሐፊው «ዋናቸችሁ» የሚለውን ቃል ሦስት ጊዜ ደጋግሞታል። ይህ ቃል የሚያመለክተው የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን መንፈሳዊ መሪዎች ነው። ቤተ ክርስቲያን አካል ብትሆንም፤ ድርጅትም ነች። አንድ አካል ካልተደራጀ ይሞታል! ጳውሎስ በሄደባቸው ስፍራዎች ሁሉ አብያተ ክርስቲያናትን ከመሠረተ በኋላ፤ ይመሯቸው ዘንድ ብቃት ያላቸውን ክርስቲያኖች ይሾም ነበር። (የሐዋ. 14:23፤ ቲቶ

1፱5)። ኤጲስ ቆጶሳት፤ ዲያቆናትና ቅዱሳን (ፊልጵ. 1:1) በአዲስ ኪዳን አብያተ ክርስቲያናት አባልነትና አመራር ተጠቃልለዋል።

እያንዳንዱ ክርስቲያን በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ ለሚገኙ መንፈሳዊ መሪዎች ሦስት ኃላፊነቶች አሉት።

ሀ. አስቧቸው (ዕብ. 13:7-9)። «አስቡ» የሚለው ቃል እነዚህ መሪዎች እንደ ሞቱ፤ ምናልባትም እንደ ተገደሉና መዘንጋት እንደሌለባቸው የሚያመለክት ይሆናል። በሥራዎቻቸውና በመሥዋዕቶቻቸው ዛሬ እንድናገለግል ያስቻሉትን የቀድሞ ቆራጥ ክርስቲያኖች መዘንጋቱ ቀላል ነው። ሰዎችን ማምለክና ለእግዚአብሔር ብቻ የሚገባውን ክብር መስጠት ልክ አይደለም። በታማኝነት ስላከናወኗቸው ተግባራት ምስጋና ልንነፍጋቸው አይገባም (1ኛ ተሰ. 5:12-13)።

ምናልባትም የመልእክቱን አንባቢዎች ወደ ክርስቶስ ያመጧቸው እነዚህ መሪዎች ሊሆኑ ይችላሉ። ምክንያቱም እነዚህ መሪዎች ለሰዎቹ የእግዚአብሔርን ቃል ተናግረዋልና። በዚያን ጊዜ ብዙ ክርስቲያኖች የግል መጽሐፍ ቅዱስ እንዳልነበራቸው ስትገነዘብ፤ እንዲህ ዓይነቱ ቃሉን የማገልገል ተግባር ምን ይህል ከፍተኛ ግምት የሚለጠው ጉዳይ እንደነበር ልትረዱ ትችላላችሁ። ዛሬ መጽሐፍ ቅዱስን ራሳችን ልናጠና፤ የሬድዮና የቴሌቪዥን፤ እንዲሁም የካሌት ስብከቶችን ልንከታተል እንችላለን። ቃሉን በቀላሉ ማግኘት መቻላችን ቃሉን እንደዋዛ እንድንመለከት እየተፈታተነን ነው።

አማኞቹ በሞት የተለዩአቸው መሪዎች ሲናገሩ ሊሰሙ ባይችሉም፤ እምነታቸውንና ፍሬውን ወይም ፍጻሜውን ሊከተሉ ይችሉ ነበር። ይህም ከመሪዎቻቸው አንዳንዶቹ በሰማዕትነት መገደላቸውን ሊያመለክት የሚችል አሳብ ነው። እኔ እንደማምነው፤ የእነዚህ መሪዎች «የእምነት ፍሬ (13:7)» በቁጥር 8 ተመልክቷል፤ «ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንትና ዛሬ እስከ ለዘላለምም ያው ነው።» ሕይወታቸው ወደ ክርስቶስ ያመለክታል! የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ይመጣሉ፤ ይሄዳሉም። የእምነታችንም እምብርት የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ግን ዛሬም ለዘላለም ያው ነው።

ለረዥም ዓመታት ሳገለግል ከቆየሁባት ቤተ ክርስቲያን ለመልቀቅ እንዳስብኩ ለሃላፊው ሰገልጽ፤ «ያለ አንተ እንዴት እንደማደርግ አላውቅም! ለመንፈሳዊ እርዳታ አንተ ላይ በጣም እደገፍ ነበር» ሲል ገለጸልኝ።

የእኔ ምላሽ ግን የጠበቀው አልነበረም። «እንደዚያ ከሆነ፤ እኔ ከቤተ ክርስቲያን ቶሎ ብለቅ ይበጅሃል። ፈጥነህ በጌታ ላይ መደገፍን

ትማራለህ ማለት ነው። ሕይወትህን በምንም ዓይነት በአገልጋይ ላይ አትመሥርት። ሕይወትህን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ መሥርት። እርሱ ከቶውንም አይለወጥም።»

በርግጥ ሁልጊዜም በተለያዩ እንግዳ በሆኑ ትምህርቶች የመወሰድ አደጋ ያጋጥማል (13:9)። የመንፈሳዊ አገልግሎት ዓላማ ሰዎች በአደገኛ አስተምህሮዎች እንዳይወሰዱ በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ መመሥረት ነው (ኤፌ. 4:11-14)። ከዕብራውያን መልእክት ተቀባዮች አንዳንዶቹ የምግብ ሥርዓቶች ወደሚገኙባቸው የአይሁድ ሕግጋት ለመመለስ ያስቡ ነበር። ጸሐፊው እነዚህ ሥርዓቶች እንደማይጠቅሟቸው በመግለጽ ያስጠነቅቃቸዋል! የምግብ ሕግጋት ለሰዎች መንፈሳዊ ነገሮችን መስለው ቢታዩም ቢያስደንቁም፤ ነገር ግን አሁን በክርስቶስ ያገኘነውን እውነታ የሚያመለክቱ ጥላዎች ብቻ ነበሩ። (ቆላስይስ 2:16-23ን በጥንቃቄ አንብብ።)

አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት መጋቢዎችን በሚለውጡበት ጊዜ አስተምህሮዎችን ወይም አስተምህሮአዊ ትኩረቶችን የመለወጥም አደጋ ሲከሰት ይታያል። ነገር ግን ከተጻፈው ከእግዚአብሔር ቃል አልፈን እንዳንሄድ መጠንቀቅ አለብን። እንዲሁም ደግሞ የቤተ ክርስቲያንን መንፈሳዊ መሠረት እንዳንለውጥ መጠንቀቅ አለብን። መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የብርታትና የዕድገት ምንጭ ሆኖ ሳለ ዛሬ በዶክትሪናዊ ትምህርት ላይ ትኩረት አለመሰጠቱ አሳዛኝ ነገር ነው። ታዋቂ የብሪታኒያ ኮንግሪጌሽናል ሰባኪ የሆኑት ዶክተር አር. ደብልዩ. ዴይል፣ «በመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮዎች ላይ ተከታታይ ትምህርት ለአማኞች መስጠት ጀምራለሁ» ሲሉ ለአንድ ወዳጃቸው ነገሩዋቸው። ወዳጃቸውም፣ «እንዲህ ዓይነቱን ትምህርት አይቀበሉም» ሲሉ መለሱ። ዴይል፣ «ባይወዱም ይቀበሉታል!» ሲሉ ትክክለኛ ምላሽ ሰጥተዋል።

ለ. አክብሯቸው (ዕብ. 13:17)። የእግዚአብሔር አገልጋይ የእግዚአብሔርን ቃል እያስተማረ በፈቃዱ በሚመላለስበት ጊዜ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ ሊገዛለትና ሊታዘዘው ይገባል። ይህ ማለት ግን መጋቢዎች አምባገነኖች መሆን አለባቸው ማለት አይደለም። ማኅበሮቻቸውን በኃይል መግዛት የለባቸውም (1ኛ ጴጥ. 5:3)። አንዳንድ ምእመናን የመጋቢነትን ሥልጣን እንደ ዋዛ ያዩታል። ይህ ደግሞ አደገኛ ነው። አንድ ቀን እያንዳንዱ መጋቢ ስለ አገልግሎቱ ለእግዚአብሔር ምላሽ ለመስጠት ይገደዳል። እያንዳንዱ መጋቢ በደስታ ይህንን ምላሽ ለመስጠት ይፈልጋል። በዚያን ጊዜ ለመታዘዝ የማይፈልግ ክርስቲያን የእምቢተኝነቱ ውጤቶች የሚጎዱት መጋቢውን ሳይሆን ራሱን እንደሆነ ይገነዘባል።

እውነቱን ለመናገር መንጋውን ከመጠበቅ ይልቅ (ሕዝ. 3:16-21) ነፍሳትን ወደጌታ ማምጣት በጣም ቀላል ነው። አንዲት ቤተ ክርስቲያን እየተሰፋፋች በምትሄድበት ጊዜ ለበጎቹ እንክብካቤ ማድረጉ ይበልጥ አስቸጋሪ እየሆነ ይሄዳል። አንዳንድ አገልጋዮች በስብከትና «ፕሮግራሞችን በማካሄድ» ላይ ብቻ ጊዜያቸውን መጨረሳቸው አላዛኝ ነገር ነው። ይንከባከቧቸው ዘንድ የተሰጧቸውን ነፍሳት ዞር ብለው አይመለከቱም። አንዳንዶች እንዲያውም ለገንዘብ ብቻ የሚሠሩ «ቅጥረኞች» በመሆናቸው፤ አደጋ ሲመጣ የሚሸሹ ናቸው (ዮሐ. 10:11-14)። ነገር ግን አንድ እረኛ በታማኝነት ነፍሳትን በሚንከባከብበት ጊዜ፤ በጎቹ እሱን መታዘዛቸው አስፈላጊ ነው።

ሐ. ሰላምታ አቅርቦላቸው (ዕብ. 13:24)። አይሁዶች፤ «ሻሎም - ሰላም!» በመባባል ሰላምታ የመለዋወጥ ልማድ ነበራቸው። ግሪኮች ደግሞ የ«ጸጋ» ሰላምታ የመለዋወጥ ልማድ ነበራቸው። ጳውሎስ እነዚህ ሁለቱን በማቀላቀል፤ «ጸጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን» ብሏል (ከ1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስ እና ከቲቶ በቀር በመልእክቶቹ ሁሉ፤ እንዲሁም በ1ኛ ቆሮንቶስ 1:3፤ 2ኛ ቆሮንቶስ 1:2 ጳውሎስ ለመጋቢዎች ሲጽፍ፤ «ጸጋ፤ ሰላምና ምሕረት» እንዲሆንላቸው መመኘቱ ለምን ይሆን?)

የዕብራውያን ጸሐፊ ሰላምታውን የሚያስተላልፈው ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነበር። ይሁንና፤ ይህ ሁላችንም ልንከተለው የሚገባን መልካም ምሳሌ ነው። እያንዳንዱ ክርስቲያን ከመጋቢው ጋር ሰላማዊ ግንኙነት ሊኖረው ይገባል። በልብህ ውስጥ ምንም ዓይነት መራርነት እንዲኖር አትፍቀድ (ዕብ. 12:15)። ይህ አንተን ከመመረዝና ቤተ ክርስቲያንን ከመጉዳት ያለፈ ሚና አይኖረውም።

እያንዳንዱ የአጥቢያ አካል የሚያከናውነው ጠቃሚ ተግባር እንዳለው የሚታወቅ ቢሆንም፤ እግዚአብሔር መንፈሳዊ መሪዎችን ለቤተ ክርስቲያን እንደሾመም መገንዘብ ይኖርብናል። በበኩሌ፤ በአሜሪካ በብዙ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የመስበክ ዕድል አግኝቻለሁ። ከዚህ ልምድ እንደተገንዘብሁት፤ ሕዝቡ መጋቢዎች ወይም ሽማግሌዎች እንዲመሩት በሚፈቅድበት ጊዜ፤ ባብዛኛው በረከትና ዕድገት እንደሚከሰት ተረድቻለሁ። ይህን የምለው በራስወዳድነት መንፈስ ወደ አምባገነንነት ስለሚከንፉት መሪዎች ሳይሆን፤ ስለ እውነተኛ መንፈሳዊ መሪዎች ነው። እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን የወጠነው የአሠራር መንገድ ይህ ነው።

3. መንፈሳዊ አምልኮን መካፈል (13:10-16፥ 18-19)

የአዲስ ኪዳን ክርስቲያን የመገናኛውን ድንኳን ወይም የቤተ መቅደሱን ሥርዓቶች ባያካሂድም፤ እነዚህ ሥርዓቶች የሚያመለክቷቸውን በረከቶች መቀበሉ ግን ግልጽ ነው። በአሮጌው ኪዳን ሥር የሚገኝ አይሁዳዊ በቤተ መቅደሱ ሊመካም ሆነ፤ ሊያመለክት ይችላል። ክርስቲያን ግን ከቶውንም የማትጠፋ ሰማያዊት ቤተ መቅደስ አለችው። አይሁዶች በኢየሩሳሌም ከተማ ይኩራሩ ነበር፤ ክርስቲያን ግን ዘላለማዊት የሆነች አዲሲቷ ኢየሩሳሌም ከተማ አለችው። የብሉይ ኪዳን አማኝ በሚጠቀምባቸው ጊዜያዊናምድራዊ ዕቃዎች አንፃር የአዲስ ኪዳን አማኝ ሰማያዊና ዘላለማዊ አቻዎች አሉት።

«መሠውያ አለን» (13:10) ሲል በምድር ላይ ቁሳዊ መሠውያ እንዳለን አያመለክትም። ምክንያቱም ይህ መንገድ የመልእክቱን ጠቅላላ ሃሳብ ይቃረንዋል። በብሉይ ኪዳን ቤተ መቅደስ፤ የነሐስ መሠውያ የደም መሥዋዕቶች የሚቀርቡበት ስፍራ ነበር። ከመጋረጃው ፊት የሚገኘው የወርቅ መሠውያ ደግሞ ወደ እግዚአብሔር የሚያርግ ጸሎት ምሳሌ የሆነው የዕጣን ማጠኛ ነበር (መዝ. 141:2)። የአዲስ ኪዳን ክርስቲያን መሠውያ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። መንፈሳዊ መሥዋዕቶቻችንን ወደ እግዚአብሔር የምናቀርበው በእርሱ በኩል ነው። (ዕብ. 13:15፤ 1ኛ ጴጥ. 2:5)። በቤተ ክርስቲያን ሕንጻዎቻችን ውስጥ ስፍራዎችን ለይተን መሠውያዎች ልንል ብንችልም፤ በመጽሐፍ ቅዱሳዊ አተረጓጎም መሠውያዎች አይደሉም። ለምን? ምክንያቱም ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የክርስቶስ መሥዋዕት ተፈጽሟል። ለእግዚአብሔር የምናመጣቸው ስጦታዎች ተቀባይነት የሚያገኙትም በምድራዊ መሠውያ ምክንያት ሳይሆን፤ ሰማያዊ መሠውያ በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ምክንያት ነው።

ይህ ክፍል የሚያተኩረው ከሙት ሃይማኖት ተለይቶ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ነቀፋን መካፈል እንደሚያስፈልግ ነው። አሳቡ የተወሰደው ከስርየት ቀን ነው። የኃጢአት መሥዋዕቱ ከሰፈር ውጭ ተወስዶ ሙሉ በሙሉ ይቃጠል ነበር። (ዘሌ. 16:27)። እንደዚሁም ፍጹም የኃጢአት መሥዋዕታችን የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ መከራ የተቀበለውና የሞተው ከኢየሩሳሌም በር ውጭ ነበር። እውነተኛ ክርስቲያኖች ሁሉ ወደርሱ መሄድ አለባቸው። ይህም በመንፈሳዊ አገላለጽ የነቀፊታና በሰው የመገለል ስፍራ ነው። ጸሐፊው፤ «ኢየሩሳሌም ከተማችሁ እስካልሆነች ድረስ ለምን በዚያ ትቆያላችሁ? ክርስቶስ ካስወገደው በኋላ ለምን ከብሉይ ኪዳን ቃል ኪዳን ጋር ትተባበራላችሁ?» ሲል ይጠይቃል።

የዚህ መልእክት ተቀባዮች ከማያምኑ አይሁዶች የሚመጣውን ስደት እየሸሹ ክርስቲያን እንደሆኑ መቀጠል የሚችሉበትን መንገድ በመፈለግ ላይ ነበሩ። ጸሐፊው ግን ይህ ሊሆን እንደማይችል ይነግራቸዋል። «ኢየሩሳሌም ጠፍታለች። ከአይሁድ የሃይማኖት ሥርዓት ውጤት ለእናንተ ከሞተው አዳኝ ጋር ተባበሩ።» ማመቻ መች የሚቻልበት ስፍራ አይኖርም።

ጸሐፊው እንደ ክርስቲያኖች ልናቀርባቸው የሚገቡንን ሁለት መሥዋዕቶች ጠቅሷል (ዕብ. 13:15-16)። መንፈሳዊ ነገር የቁሳዊው ተቃራኒ ሆኖ እንደ ተገለጸ ከዚህ ክፍል መመልከት ይቻላል። ምክንያቱም ቁሳዊ ስጦታዎችን እግዚአብሔር እንደ መንፈሳዊ መሥዋዕቶች ሊቀበላቸው ይችላል። (ፊልጵ. 4:10-20 አንብብ።) «መንፈሳዊ» የሚለው ቃል መንፈስ ቅዱስ ለመንፈሳዊ ዓላማዎች ይጠቀምበት ዘንድ መንፈሳዊ ባሕርይ ያለው ማለት ነው። ለእግዚአብሔር የቀረበ የአማኝ ሰውነት መንፈሳዊ መሥዋዕት ነው (ሮሜ 12:1-2)።

የመጀመሪያው መንፈሳዊ መሥዋዕት ባለማጅረጥ እግዚአብሔርን ማመስገን ነው (ዕብ. 13:15)። ከልባችን የሚመጡ የምስጋና ቃላት በመሠውያ ፊት እንደ ቀረበ ግሩም ፍሬ ይጥማሉ። መከራ ለሚቀበሉ ክርስቲያኖች ማጉረምረሙ እንዴት ቀላል ነው! ነገር ግን መከራ የሚቀበሉ ክርስቲያኖች ለእግዚአብሔር ምስጋና ማቅረባቸው እጅግ አስፈላጊ ነው።

ሁለተኛው መንፈሳዊ መሥዋዕት መልካም ማድረግና ለሌሎች ማካፈል ነው (ቁ. 16)። ይህ በቁጥር 2 እና 3 የተጠቀሱትን የእንግዳ ተቀባይነትና እስረኞችን የመጠየቅ ተግባራት እንደሚያጠቃልል አይጠረጠርም። «መልካም ማድረግ» ብዙ የአገልግሎት ዘርፎችን ሊያካትት ይችላል። ከእነዚህም መካከል ለድሆች ምግብን ማካፈል፣ የመጓጓዣ አገልግሎት መስጠት (ወደ ቤተ ክርስቲያንም ሆነ ወደ ሌሎች ስፍራዎች)፣ ገንዘብን ማካፈል፣ ምናልባትም ጥሩ ጎረቤት ብቻ መሆን ሊጠቀሱ ይችላሉ። አንድ ጊዜ አንድ ሰውዬ የሣር ማጨጃ ማሸን በመበላሸቱ ምክንያት የእኔን ማሸኑ ስላዋስሁት ወደ ክርስቶስ ሲመጣ ተመልክቻለሁ።

ከዚያም ጸሐፊው ለጸሎት አስፈላጊነት ትኩረት ሰጥቷል (ቁ. 18-19)። አንባቢያችን በአካል ለመጎብኘት ባይችልም፣ የጸሎት እገዛቸውን ይጠይቃል። አንዳንድ ጠላቶቹ ስለ እርሱ ውሸትን ስለ ተናገሩ፣ እውነተኛነቱን ያረጋግጥላቸዋል። የዕብራዊያን ጸሐፊ ማን እንደ ነበር በርግጠኝነት አናውቅም። ብዙዎች ጳውሎስ እንደ ሆነ ይገምታሉ።

በቁጥር 23 የጢሞቴዎስ ስም መጠቀሱና በቁጥር 25 የጸጋ ቡራኪ መስጠቱ ይህንን አሳብ የሚያጠናክር ይመስላል። (2ኛ ተሰሎንቄ 3:17-18 አንብብ)። አንዳንድ ምሁራን ጴጥሮስ የዕብራውያንን መልእክት ጳውሎስ እንደጻፈ ጠቁሞአል ይላሉ (2ኛ ጴጥ. 3:15-16)። ያ አሳብ ግን ጳውሎስ በሮሜ መልእክት ውስጥ የጻፋቸውን ነገሮችም የሚመለከት ሊሆን ይችላል። ስለሆነም፣ ይህንን መጽሐፍ ግን እንደጻፈው አናውቅም። የጸሐፊውን ስም ማወቃችንም አስፈላጊ አይደለም።

4. መንፈሳዊ ጌትነት (ዕብ. 13:20-21)

ይህ የማሳረጊያ ቡራኪ እንደ ሰላም፣ የክርስቶስ ትንሣኤ፣ ደም፣ ቃል ኪዳን፣ መንፈሳዊ ፍጹምነት (ብስለት)፣ እግዚአብሔር በአማኝ ሕይወት ውስጥ የሚሠራው ሥራ ያሉትን ዐበይት የዕብራውያን መልእክት ጭብጦች ጠቅለል አድርጎ የሚያቀርብ ይመስላል። እንደ መልካም እረኛ፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ለበጎቹ ሞቷል (ዮሐ. 10:11)። እንደ ታላቅ እረኛ፣ ዛሬ ለበጎቹ እየሠራ በሰማይ ይኖራል። እንደ ዋና እረኛ፣ በዳግም ምጽአት ለበጎቹ ይመጣላቸዋል (1ኛ ጴጥ. 5:4)። ከዚህ በፊት፣ አሁንም ሆነ ወደፊት እረኞችን ለበጎቹ ያስባል። እርሱ ትናንት፣ ዛሬና ለዘላለም ያው ነው!

ታላቁ ሊቀ ካህናችን ታላቁ እረኞችንም ነው። በምድር ላይ በነበረበት ጊዜ ታላቅ የደኅንነት ተግባር አከናውኖልናል (ዮሐ. 17:4)። አሁንም በሰማይ ሆኖ በፈቃዱ እንድንጎለብትና ወደ መንፈሳዊ ፍጹምነት እንድንደርስ ለማድረግ በውስጣችን ይሠራል (1ኛ ዮሐ. 2:28-3:3)። ነገር ግን እርሱ እስኪመለስ ድረስ ከዚያ ደረጃ ላይ ልንደርስ አንችልም (1ኛ ዮሐ. 2:28-3:3)። ጸሐፊው የእርሱን መምጣት እየተጠበቅን እንድናገ ይመክረናል።

«ፍጹማን ያድርጋችሁ» (ዕብ. 13:21) «ካታርቲዝ» (katartidzo) የሚለው የግሪክ ቃል ትርጉም ነው። በሕክምና መስክ፣ ይህ ቃል «የተሰበረውን አጥንት መጠገን» የሚል ፍች ይሰጣል። ለዓሣ አጥማጆች፣ «የተቀደደ መረብ መጠገን» የሚል ፍች ይሰጣል። (ማቴ. 4:21 አንብብ)። ለመርከበኞች፣ «መርከብን ለጉዞ ተስማሚ ማድረግ» ማለት ነው። ለወታደሮች፣ «ሠራዊትን ለጦርነት ማዘጋጀት» የሚል መልእክት ያስተላልፋል።

በሰማይ ያለው አዳኞችን በምድር ላይ ላለው ሕይወት ብቁ ሊያደርገን ይፈልጋል። ፍሬያማ ሕይወት እንመራ ዘንድ፣ አዳኞችን በሕይወታችን ውስጥ የተሰበሩ አጥንቶችን ለመጠገን ይፈልጋል። የመረቦቹን ቀዳዳ በመጠገን ዓሦችን እንድንይዝና ሰዎችን ለእርሱ

እንድናጠምድ ይቻላል። በሕይወት ማዕበሎች እንዳንገዛለን ለውጊያው ብቁ ሊያደርገን ይፈልጋል። በአጭሩ፣ ደስ የሚያሰኘውንና ፈቃዱን የሚፈጽመውን ተግባር በእኛ ውስጥና በእኛ አማካኝነት ያካሂድ ዘንድ ጠንካሮች እንድንሆንለት ይቻላል።

የሚያስታጥቀን እንዴት ነው? በአዲስ ኪዳን ውስጥ ይህንኑ ካታርቲዞ የተሰኘ ቃል የሚገኝበትን ክፍል በማጥናት፣ እግዚአብሔር ልጆቹን ለማስታጠቅና በሳሎች ለማድረግ የሚጠቀምባቸውን መሣሪያዎች ልናውቅ እንችላለን። እግዚአብሔር በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ኅብረት ውስጥ (ኤፌ. 4፡11-12)፣ ቃሉን (2ኛ ጢሞ. 3፡16-17) እና ጸሎትን (1ኛ ተሰ. 3፡10) ይጠቀማል። እንዲሁም ግለሰብ ክርስቲያኖችን ይጠቀማል (ገላ. 6፡1)። በመጨረሻም፣ እግዚአብሔር ልጆቹን ፍጹማን ለማድረግ መከራን ይጠቀማል። ይህም በዕብራውያን ምዕራፍ 12 ውስጥ ከተማርነው ጋር ይዛመዳል።

ዕብራውያን 13፡20-21ን በየቀኑ ግላዊ ብናደርግ፣ በሕይወታችን ውስጥ ምን ያህል ታላቅ ለውጥ ይከሰት ይሆን? «ጌታ ሆይ፣ ፈቃድህን አደርግ ዘንድ በመልካም ነገር ሁሉ ፍጹም አድርገኝ። በፊትህ ደስ የሚያሰኘውን በሕይወቴ ውስጥ አድርግ። ይህንን በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት በሕይወቴ ፈጽም። ክብሩንም እርሱ ይውሰድ።»

የዚህ ድንቅ ሥራ መሠረቱ የዘላለማዊ ቃል ኪዳን ደም ነው (ቁ. 20)። ይህም በምዕራፍ 8 ውስጥ የተመለከትነውና በዕብራውያን ምዕራፍ 10 ውስጥ በቀረበው መሥዋዕት ላይ የተመሠረተ አዲስ ኪዳን ነው። ይህ አዲስ ቃል ኪዳን የእግዚአብሔር ዘላለማዊ የደኅንነት ዕቅድና የዘላለምን ሕይወት ዋስትና ስለሚሰጥ፣ «ዘላለማዊ ቃል ኪዳን» ተብሏል። ነገር ግን ያለ ኢየሱስ ክርስቶስ ሞት በዚህ ታላቅ ቡራኬ ውስጥ የቀረቡትን በረከቶች ልንቋደስ አንችልም።

ከቡራኬው መጨረሻ ላይ የሚገኘው «አሜን» የዕብራውያን መልእክቱን የሚቋጭ ነው። በቀረው ጸሐፊው ሰላምታና የግል መረጃዎችን አክሏል።

ጸሐፊው በረዥም መልእክቱ ውስጥ አንዳንድ መሠረታዊና ጥቅል አስተምህሮዎችን አቅርቧል። ስለሆነም፣ አንባቢያኑ ይህንን የምክር ቃል እንዲታገሡ ያበረታታቸዋል። ይህ ለኛ ረዥም መልእክት ቢመስልም፣ ጸሐፊው ግን «ጥቂት ቃል» ይለዋል። ይህንን መልእክት አንዳንዶች እንደተቃወሙትና ሌሎች ግን ደግፈው ተግባራዊ እንዳደረጉት አያጠራጥርም። ጳውሎስ ለእግዚአብሔር ቃል እንዴት ምላሽ መስጠት እንዳለብን ይነግረናል (1ኛ ተሰ. 2፡13)። ይኸውም

ቃሉን በጥንቃቄ አንብበን ተግባራዊ ማድረግ እንዳለብን ይነግረናል (1ኛ ተሰ. 2:13)። ይህንን ጥቅስ በጥንቃቄ አንብቦህ ተግባራዊ አድርገው።

ጢሞቴዎስ ከመልእክቱ ተቀባዮች ጋር ምን ዓይነት ግንኙነት እንደ ነበረው አናውቅም። በወቅቱ ታላቅ አገልጋይ ስለ ነበር አብዛኞቹ ክርስቲያኖች ወይም በግል ባያውቁት እንኳ በዝና ስለርሱ ሊሰሙ እንደሚችሉ መገመት እንችላለን። እንዲህ ዓይነቱ ግላዊ ትስስር እግዚአብሔር የተባበሩትን ብቻ ሳይሆን ግለሰቦችንም በተናጠል እንደሚፈልግ ያስገነዝበናል።

«ከኢጣሊያ የሆኑት ሰላምታ ያቀርቡላችኋል» (ቁ. 24)። ይህም ጸሐፊው ኢጣሊያ እንደ ነበረ፣ ወይም ከኢጣሊያ የመጡ ቅዱሳን ከእርሱ ጋር እንደነበሩና ለሚጽፍላቸው ወገኖች ሰላምታ ለማስተላለፍ እንደ ፈለጉ ሊያመለክት ይችላል።

እነዚህ ከደብዳቤው መጨረሻ ላይ የሚገኙ የግል ማጣቀሻዎች አሁን ልንመልሳቸው የማንችላቸውን ጥያቄዎች ያስነሣሉ። ነገር ግን የዕብራውያን መልእክት፣ «እየታወከ ባለው ዓለም ውስጥ እንዴት በእምነቱ ልጻና እችላለሁ?» የሚለውን ዋንኛ ጥያቄ ይመልሳል። መልሱም፣ የሚበልጠውን ኢየሱስ ክርስቶስን እወቅ! የሚበልጥ ሊቀ ክህነቱን እመን! በሚበልጠው የእምነት መርህ ተመላለስ የሚል ነው። መቼም ቢሆን ሊናወጡ በማይችሉ ሰማያዊ ነገሮች ላይ ሕይወትህን መሥርት።

በማየት ሳይሆን በእምነት ተመላለስ! ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አዳኝ ነው!

የሚሰማ ሰው አለ?

ዕብራውያን 1:1-3

1. በመስማትና በትክክል በማዳመጥ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?
2. «በክርስትና ሕይወት፥ ወደፊት ካልገለገለክ ወደኋላ መሄድህ አይቀርም። ለዘለቄታው ባለህበት ልትረግጥ አትችልም» ከሚለው አሳብ ጋር ትሰማለህ?
3. እግዚአብሔር ልጆቹ እንዲበላሹ አይፈቅድም ብለናል። የተበላሸ ክርስቲያን ባሕርያት ምንድን ናቸው?
4. ዛሬ ከእግዚአብሔር ይልቅ የምንታመንባቸው አንዳንድ ነገሮች ምንድን ናቸው?
5. ዌርዝቢ የዕብራውያን መልእክት የፍተሻ መጽሐፍ ነው ብለዋል። እምነታችን ምኑ ጋ እንዳለ እንድንመረምር ይረዳናል። አንዳንድ ጊዜ ሕይወታችንን እንዳንመረምር የሚያደርገን ምንድን ነው?
6. አብርሃም ዋጋ ሊሰጣቸው የሚገቡ ነገሮችን የሚያውቅ ሰው ስለነበር ጥቅም ፍለጋ ከመሮጥ ታቅቧል። በሌላ በኩል፥ ሎጥ ለጊዜያዊ ጥቅም ራሱን ሰጥቷል። በዛሬው ዓለም የአብርሃምና የሎጥ ምሳሌዎች ሊሆኑ የሚችሉ ሰዎችን ዘርዝር።
7. የዕብራውያን መልእክት ጸሐፊ፥ ክርስቶስ ሰው ብቻ እንዳልሆነ ለማረጋገጥ ሞክሯል። ክርስቶስ ተራ ሰው ወይም ነቢይ ብቻ መሆኑን ብታውቅ በሕይወትህ ውስጥ ምን ዓይነት ነገር ሊከሰት የሚችል ይመስልሃል?
8. ዘፍጥረት 1:26ን፤ ዮሐ. 1:1-14ን እና ቆላስይስ 1:13-17 አንብብና ክርስቶስ ከትስእብት በፊት ምን ሚና እንደነበረው ግለጽ።
9. ቶዘር፥ «እያንዳንዱ ሰው የራሱን ዓለም መምረጥ አለበት» ብሏል ይባላል። አንዳንድ ጊዜ ከምድራዊ መንግሥት ይልቅ ሰማያዊ መንግሥትን መምረጥ ፈታኝ የሚያደርጉብን ነገሮች ምንድን ናቸው?

ምዕራፍ ሁለት

ከመላእክት በላይ

ዕብራውያን 1:4-2:18

1. ዛሬ መላእክት በዓለማችን ውስጥ ምን ዓይነት ተግባራትን የሚያከናውኑ ይመስልሃል?
2. አንድ ትንሽ ልጅ፡ «ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር ከሆነ፤ እንዴት የእግዚአብሔር ልጅ ሊሆን ይችላል?» ብሎ ቢጠይቅህ እንዴት ትመልስለታለህ?
3. አንተ ወይም ሌሎች ሰዎች ደኅንነታችሁን ችል ያላችሁት እንዴት ነው?
4. አንዳንድ ጊዜ የሚገባንን ያህል ለእግዚአብሔር ቃል ትኩረት የማንሰጠው ለምንድነው?
5. መልአክ ከመሆን ይልቅ ሰው መሆን የሚሻለው በምን መልኩ ነው? ሰው ከመሆን መልአክ መሆን የሚሻለው በምን መልኩ ነው?
6. እግዚአብሔር ወሰን የለሽ በሆነው ጥበቡ እኛን ለማዳን ሌላ መንገድ ሊመርጥ ሲችል ሰው ሆኖ ወደ ዓለም ለመምጣትና ለእኛ ለመሞት የመረጠው ለምን ይመስልሃል?
7. ዕብራውያን 4:15ን አንብብና ኢየሱስ ልክ እንዳንተ በምድር ላይ እንደተመላለሰ ማወቁ ምን ዓይነት ትርጉም እንደሚሰጥህ ግለጽ።
8. ፊልጵስዩስ 2:5-11 አንብብ። አሳባችን እንደ ክርስቶስ ቢሆን፤ ሕይወታችን ምን ይመስላል?

ከሙሴ የሚበልጥ

ዕብራውያን 1:1-3

1. ዘጸአት 3:1-13 እና ዮሐንስ 14:6-14 አንብብ። ኢየሱስ ክርስቶስና ሙሴ ጥሪያቸውን በተቀበሉባቸው ሁኔታዎች መካከል ያሉትን ልዩነቶች ዘርዝር።
2. በአዲስ ሰማይና ምድር ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር አብረን ገዢዎች ስንሆን፣ ምን ዓይነት ተግባራት የምናከናውን ይመስልሃል?
3. የፈለሰው የክርስቶስ ደም ወደ እግዚአብሔር የጸጋ ዙፋን በድፍረት እንድንቀርብ ያስችለናል። ወደ እግዚአብሔር የምንቀርብበት መንገድ ይኼ ነው? ካልሆነ፣ ወደኋላ የሚይዘን ምንድን ነው?
4. ዌርዝቢ፣ «ጸሐፊው እነዚህ መከራ የሚቀበሉ ቅዱሳን መታገሥ ብቻ ሳይሆን በመንፈሳዊ ገጠመኛቸው ደስ እንዲሰኙበት መከራቸዋል» ብለዋል። በሚያልፍባቸው መንገዶች ሊደሰት ሲገባው ጥርሱን ነክሶ ለመታገስ የሚሞክር ሰው ምልክቶች ምንድን ናቸው?
5. በመንፈሳዊ ሕይወትህ የምትደናቀፈው ከመውደቅ፣ ከመጠራጠር ነው ወይስ ካለማመን የተነሣ ነው?
6. እስራኤላውያን አገራቸውን በእጃቸው ለማስገባት ብዙ ጦርነቶችን ተዋግተዋል። ለእነዚህ ጦርነቶች የአሁኑ ዘመን አቻዎች ሊሆኑ የሚችሉ ትግሎች ምንድን ናቸው?
7. በመንፈሳዊ ሕይወትህ ተጨማሪ «ዕረፍት» ለማግኘት የምትፈልገው እንዴት ነው?
8. የክርስቶስ ሞት በከነዓን እንድናርፍ አድርጎን ሳለ፣ በምድረ በዳ የምንቅበዘበዘው ለምንድን ነው?
9. ከዚህ ዓለም ተገላግለህ በመንግሥተ ሰማያት ያለውን እረፍት እንድትናፍቅ የሚያደርግህ ነገር ምንድን ነው?

ኢየሱስ ከሊቀ ካህናቱ አሮን ይበልጣል

ዕብራውያን 4:14-5:10

1. ዕረፍት ስለሰፈነበት ሁኔታ ስታስብ፥ ወደ አእምሮህ የሚመጣው ምስል ምንድነው?
2. ፍጹም የሆነ ካህን እንዲኖርህ ብትፈልግ፥ ባሕርዩ ምን እንዲመስል ትፈልጋለህ?
3. ዘጸአት 30:1-10ን አንብብ። የክርስቶስ የሊቀ ካህንነት ሚና ከመሥዋዕቱ ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?
4. ዘጸአት 26:31-35 እና ማቴዎስ 27:50-51 አንብብ። የተቀደደው የቤተ መቅደስ መጋረጃ ከዕለት ተዕለታዊ ሕይወትህ ጋር እንዴት እንደሚዛመድ አንዳንድ ምሳሌዎችን ጥቀስ።
5. ዌርዝቢ፥ «እግዚአብሔር በምሕረቱ እንደሚገባን አይከፍለንም። በጸጋው ደግሞ የማይገባንን ይሰጠናል» ብለዋል። የእግዚአብሔር ምሕረትና ጸጋ በሕይወትህ የተገለጡት እንዴት ነው?
6. የክርስቶስ ካህንነትና በንጉሥነት ላንተ ሕይወት ያለውን ትርጉም ግለጽ።
7. ራሳችንም ኃጢአት እየሠራን አንዳንድ ጊዜ ለሌሎች ምሕረትን ለማድረግ የምንቸገረው ለምንድን ነው?
8. ከእግዚአብሔር የተለየህ ወይም የራቅህ መስሎ የተሰማህን ጊዜያት አስታውስ። ለክርስቶስ በመስቀል ላይ ከእግዚአብሔር መለየት ምን ይመስል እንደነበር ግለጽ።
9. ክርስቶስ ሞትን እንደቀመሰው ላላጠፋህበት ጉዳይ መቀጣት ምን ዓይነት ስሜት ያሳድራል?
10. ክርስቶስ ሊቀ ካህንህ ሆኖ ካቀረበው መሥዋዕት ልብህን በጣም የሚነካው የትኛው ነው?

**መጻተኞች ወደ ፊት በመገስገስ ዕድገት
ማሳየት አለባቸው**

ዕብራውያን 5:11-6:20

1. በመንፈሳዊ ሕይወትህ እያደግህ መሆንህን ወይም አለመሆንህን እንዴት ታውቃለህ?
2. ለራሳችን መንፈሳዊ ዕድገት ኃላፊነት ልንወስድ የምንችልባቸው መንገዶች የትኞቹ ናቸው?
3. ብዙውን ጊዜ ራሳችንን ጭራሽ ወድቀን እስከምንገኝ ድረስ፤ ከእግዚአብሔር ቃል ምን ያህል እንደራቅን አናውቅም። የእግዚአብሔርን ቃል ወደመሰልቸት የሚያደርሱትን የመጀመሪያ ደረጃዎች እንዴት ትገልጻቸዋለህ?
4. በእግዚአብሔር ቃል ጠንካራ ምግብነት ማለትም «አጥንትነት»ና ወተትነት መካከል ስላለው ልዩነት በራስህ ቃላት ግለጽ።
5. በግብጽና በከነዓን፤ በስቅለትና በፋሲካ መካከል እንድንዋዥቅ፤ ማለትም በጸጋው የዳንን ሆነን በትንሣኤው ሕይወት ደስ እንዳንሰኝ የሚያደርገን ምንድን ነው?
6. በእምነታቸው ጠንካሮች እንደነበሩና በኋላ ግን እንደወደቁ የምታውቃቸውን ሰዎች አስብ። እነዚህ ሰዎች በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ከቃሉ እንደወደቁ ከተገለጹት ሰዎች ጋር እንዴት ይመሳሰላሉ? አንተስ ደኅንነታቸውን ትጠራጠራለህ?
7. ያለ ምንም ቅድመሁኔታ መወደድህን ማወቅህ ምን ዓይነት ስሜት ያሳድርብሃል?
8. ደኅንነትህን እንደምታጣ ብታስብ፤ በሕይወትህ ውስጥ ምን ለውጥ ይኖራል?
9. ኢየሱስ ክርስቶስ ለአንተ መልሕቅ የሆነባቸውን አንዳንድ መንገዶች ዘርዝር።
10. ከእግዚአብሔርና ከቃሉ እንድትወድቅ የሚያደርጉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

ምዕራፍ ስድስት

ምሥጢራዊ መልክ ጴዴቅ

ዕብራውያን 7

1. ዘፍጥረት 14:17-20 እና መዝሙር 110:4-5ን አንብብ። ስለ መልክ ጴዴቅ ከእነዚህ ጥቅሶች ላይ ምን ዓይነት ዝርዝር አላቦችን ልትገነዘብ ትችላለህ?
2. በራስህ ሕይወት፣ በጽድቅና ሰላም መካከል ያለውን ተመሳሳይነት ያየኸው እንዴት ነው?
3. ሕግ ለሙሴ ከመስጠቱ በፊት ሕዝቡ ለእግዚአብሔር አሥራት የከፈሉበትን ምክንያት ስታስብ ያንተ አመለካከት ምንድን ነው?
4. ሌዋውያን ካህናት የነበሩት በባሕርያቸው ሳይሆን በዘር ሐረጎቻቸው ነበር። ይህ ሁኔታ ቤተ መቅደስ ላይ ምን ዓይነት ችግሮችን ያስከትል ነበር?
5. ክርስቶስ ሕግን ያስወገደው ለምን ይመስልሃል? የሕጉ አስፈላጊነት ስላበቃ ነበር?
6. ባሕርያችን ለብሉይ ኪዳን ሕግጋት የማይገዛ ከሆነ፣ ታዲያ በምን ይገዛል?
7. ኢየሱስ ክርስቶስ የማይሞት ለመሆኑ ያለንን ዋስትና ግለጽ።
8. ኢየሱስ ክርስቶስ ባስወገደው ብሉይ ኪዳንና ባስገኘው «የተሻለ ኪዳን» መካከል ያሉት ልዩነቶች ምን ምንድን ናቸው?
9. ክርስቶስ በእኛ ምትክ ለእግዚአብሔር እንደሚገልጽልን ብንገነዘብ፣ ሕይወታችን ከሚለወጥባቸው መንገዶች አንዳንዶቹን ጥቀስ።

ምዕራፍ ሰባት

የሚሻል ቃል ኪዳን

ዕብራውያን 8

1. ሥነምግባራዊ ንጽሕና ያለው ሰው ምን ዓይነት ባሕርይና አኗኗር ይኖረዋል?
2. ክርስቶስ እኛን የማዳን ሥራው ስለተጠናቀቀ እነሆ በሰማይ ተቀምጧል። እኛስ እርሱ የሰጠንን መዋጀት ለመቀበል ድርሻችንን የምንወጣው እንዴት ነው? ከእኛስ ምን ይጠበቃል?
3. እንደ አማኝ ከእግዚአብሔር ጋር ምን ቃል ኪዳን ገብተሃል?
4. ዘፍጥረት 17:1-12 እና ቆላስይስ 3:10-18 አንብብ። እግዚአብሔር በቃል ኪዳኑ የእርሱ ድርሻ እንደሆነ ተስፋ የገባልን ነገር ምንድን ነው?
5. አብርሃም ከእግዚአብሔር ጋር በገባው ቃል ኪዳን ውስጥ ግርዛት የነበረው አስተዋጽኦ ምን ነበር?
6. በብሉይና በአዲስ ኪዳን መካከል ያሉትን ልዩነቶች ግለጽ።
7. የእግዚአብሔር ጸጋ በክርስቶስ በኩል መገለጡ፣ ብሉይ ኪዳንን የለወጠው እንዴት ነው?
8. ማቴዎስ 5:27-32 አንብብ። ክርስቶስ ለአድማጮቹ በውጪአዊና በውስጣዊ ማስረጃዎች አማካኝነት ስለ አዲስ ኪዳን የተናገራቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?
9. በአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔርን ፍቅርና ይቅርታ የምትቀበልበት መንገድ፣ አንድ እስራኤላዊ በብሉይ ኪዳን ውስጥ የእግዚአብሔርን ፍቅርና ይቅርታ ከሚቀበልበት መንገድ የሚለየው እንዴት ነው?
10. ይህ አዲስ ኪዳን ሊታደስ ወይም በሌላ ሊለወጥ የማያስፈልገው ለምንድን ነው?

የሚበልጥ ቤተ መቅደስ

ዕብራውያን 9

1. በምድራዊና በሰማያዊ ቤትህ መካከል ሚዛን ለመጠበቅ አስቸጋሪ የሚሆንብህ ለምንድን ነው?
2. የዕብራውያን የመገናኛ ድንኳን በነበረበት ወቅት፥ እግዚአብሔር በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ ይኖር ነበር። ዛሬ ግን እግዚአብሔር በእኛ ውስጥ ይኖራል። ከዚህ አንጻር፥ እኛ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ግንኙነት ከእስራኤላውያኑ የሚለዩባቸውን አንዳንድ ተግባራዊ መንገዶች ዘርዝር።
3. እንደ እግዚአብሔር የመኖሪያ ስፍራ፥ የመገናኛው ድንኳን ውስንነቶች አለመብቃት ምን ምን ነበሩ?
4. እንደ እግዚአብሔር የመኖሪያ ስፍራ፥ የሕይወታችንና የልባችን ውስንነቶች አለመብቃት ምን ምንድን ናቸው?
5. የምሕረት መቀመጫው ለእስራኤላውያን ኃጢአታቸውን ለመሸፈን የፈሰሰውን ደም ያስገነዝብ ነበር። በክርስቶስ ደም ስላገኘኸው ምሕረት የሚያስገነዝቡህ ነገሮች ምንድን ናቸው?
6. የክርስቶስ ደም ኃጢአታችንን ከመሸፈን ይልቅ ያስወግደዋል። ኃጢአትህ ከመወገድ ይልቅ ተሸፍኖ ቢሆን ኖሮ ሕይወትህ የተለየ ሊሆን ይችል እንደነበር ይሰማሃል?
7. የዕብራውያን ክርስቲያኖች፥ ክርስቶስ ካሳያቸው አዲስ መንገድ ወደ አይሁዳዊ የሃይማኖት ሥርዓት ለመመለስ ተፈትነው ነበር። እግዚአብሔር እንድታደርገው ያላዘዘህ ሆኖ ሳለ፥ ይበልጥ ስለሚመቼህ ልታደርጋቸው ዝንባሌ የሚያሳድሩብህን አንዳንድ ነገሮች ዘርዝር።
8. በመገናኛው ድንኳን ውስጥ ይገኙ የነበሩትን የአምልኮ ዕቃዎች ዘርዝር። እግዚአብሔር በነዚህ ዕቃዎች አማካኝነት ለእስራኤላውያን ምን ዓይነት ትምህርት ለማስተላለፍ የፈለገ ይመስልሃል?

ክፍተኛ መሥዋዕት

ዕብራውያን 10

1. የክርስቶስ የደኅንነት ተግባር «የተፈጸመ ሥራ» መሆኑን እንዳንቀበል የሚያደርገን ምንድን ነው?
2. ዌርዝቢ፥ «ኃጢአተኞች የሆነው ኃጢአትን ስለምንሠራ አይደለም። ይልቁንም ኃጢአተኞች ስለሆንን ኃጢአትን እንሠራለን» ብለዋል። ከዚህ አሳብ ጋር የምትስማማባቸውን ወይም የማትስማማባቸውን መንገዶች ዘርዝር።
3. የኃጢአት መሥዋዕቶች ኃጢአትን ለማስወገድ ሳይሆን፥ ለሕዝቡ ኃጢአታቸውን ለማስታወስ አገልግለዋል። በዕለታዊ ሕይወትህ ኃጢአተኛ ሰው መሆንህን የሚያሳዩ ምን ምን ነገሮች ያጋጥሙሃል?
4. ደም የመሥዋዕት አስፈላጊ ክፍል የሆነው ለምንድን ነው?
5. ከክርስቶስ ዳግም ምጽአት የምትናፍቃቸውን አንዳንድ ነገሮች ዘርዝር።
6. እግዚአብሔር «ቀጥቶኛል» ብለህ ስላመንህበት ጊዜ አስብ። ከዚያም በሕይወትህ ላይ የተከሰተውን ሁኔታ እንዴት ተገነዘብህ?
7. ዕንባቆም 2፥4፥ «ጻድቅ በእምነት ይኖራል» ይላል። ለአንተ «በእምነት መኖር» ማለት ምን ማለት ነው?
8. በእምነት ያለመኖር አንዳንድ ምሳሌዎች ምንድን ናቸው?
9. በዚህ ሳምንት የሚያጋጥሙህንና እምነትህን ሊጠይቁ የሚችሉትን ነገሮች ዘርዝር።

እምነት-በዓለም ታላቁ ኃይል

ዕብራውያን 11

1. በእምነት የምትቀበላቸው የማይታዩ ነገሮች ምንድን ናቸው?
2. ዌርዝቢ ቃየን ሃይማኖተኛ እንጂ ጻድቅ እንዳልነበረ ገልጸዋል። በእነዚህ ሁለት ነገሮች መካከል ያሉትን ልዩነቶች አብራራ።
3. አንድ ሁኔታ ምን እንደሚያስከትል ሳታውቅ ለመጠበቅ የተገደድህባቸውን ጊዜያት አስብ። ያ በእምነትህ ላይ ተጽእኖ ያሳደረው እንዴት ነው?
4. ረዓብ ስለ እግዚአብሔር የተናገረችውን (ኢያሱ 2:8-14) እስራኤላውያን ከተናገሩት (ዘዳግ. 1:27-28) ጋር አነጻጽር። በረዓብና በእስራኤላውያን እምነት መካከል የነበረውን ልዩነት እንዴት ትገልጽዋለህ?
5. በቁጥር 36 ለእምነታቸው ተአምራት ወይም ነፃ የመውጣት ዕድል ስላላገኙት «ሌሎች» አስብ። እነዚህ ሰዎች መከራ ተቀብለው ሞተዋል። ከመከራህ የምትወጣበትን መንገድ ባያዘጋጅ እንኳ በእምነትህ መጽናት የተከበረ ተግባር የሚሆነው ለምንድን ነው?
6. አንድ ሰው እግዚአብሔር እንደሚፈውሰው አምኖ እየጸለየ ሳይፈወስ ቢቀር፥ ምክንያቱ ምንድነው ትላለህ? ከራስህና ከመጽሐፍ ቅዱስ ምክንያቶችን ጥቀስ።
7. በዓለማችን ውስጥ ብዙ ሰዎች ለእምነታቸው የሚሰደዱት ለምንድን ነው?
8. የአንድ ሰው እምነት ሁኔታውን ሲለውጥ የተመለከትህበትን ሁኔታ ግለጽ።
9. «ያለ እምነት እግዚአብሔርን ደስ ማለኘት አይቻልም።» ለዚህ እውነት ያንተ ምላሽ ምንድነው?

ምዕራፍ አሥራ አንድ

ሩጫህን ቀጥል!

ዕብራውያን 12

1. መንፈሳዊ ሕይወትህ ከአትሌቲክስ ውድድር ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?
2. ሩጫህን ለመሮጥ ተስፋ በምታደርግበት መንገድ፣ እንዲሮጡ የምታስባቸው ሌሎች ሰዎች እነማን ናቸው?
3. በመንፈሳዊ ሕይወትህ ወደኋላ የሚጎትቱህን ነገሮች ዘርዝር።
4. ወደኋላ የሚጎትቱንን ነገሮች እንዳንጥል የሚያግደን ምንድን ነው?
5. ከኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት፣ በመንፈሳዊ ሕይወትህ እንዴት ወደፊት መሄድ እንዳለብህ እንድታውቅ የሚረዱህ ነገሮች የትኞቹ ናቸው?
6. ሯጮች የፍጻሜውን መስመር ወደፊት አሻግረው በማየት የሚያገኟቸውን ሽልማቶች (ቁሳዊ ማቴሪያል ወይም ሌላ) ተስፋ ያደርጋሉ። እኛስ ይህንን የክርስትና ሕይወት ሩጫ ጨርሰን፣ ለማግኘት የምንፈልገው ነገር ምንድን ነው?
7. እግዚአብሔር ሊቀጣን የሚችልባቸውን አንዳንድ መንገዶች ግለጽ።
8. በወደፊት ተስፋ ላይ ማተኮር ወደ ኋላ ከመመልከት እንዴት እንደሚለይ ከራስህ ሕይወት አንዳንድ ምሳሌዎችን ሰጥ።
9. በእምነት ሩጫህ ውስጥ፣ የእግዚአብሔር ጸጋ ለውጥን የሚያመጣው እንዴት ነው?
10. ወደፊት ለመመልከትና ሩጫውን ለመጨረስ እርስ በርስ በርሳችን እንዴት ልንረዳዳ እንችላለን?

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

እምነታችሁ ፍሬ እያሳየ ነው

ዕብራውያን 13

1. እንደ ቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ሁሉ ዛሬም በአብያተ ክርስቲያናቶቻችን ውስጥ እንግዶችን መቀበል አስፈላጊ የሚሆነው እንዴት ነው?
2. በምሾት የታጠረ ክርስትና የሚያስከትላቸው አደጋዎች ምንድን ናቸው?
3. ሁልጊዜም በአሳባቸው ባንስማማም እንኳ፣ ዛሬ መንፈሳዊ መሪዎቻችንን ልናከብር የምንችልባቸው መንገዶች የትኞቹ ናቸው?
4. ከመንፈሳዊ መሪዎች መልካም ነገርን በመማርና፣ እንደዋና መሪ አድርጎ በከፍተኛ ደረጃ በእነርሱ ላይ ያለአግባብ በመደገፍ መካከል ያለውን ሚዛን እንዴት ልንጠብቅ እንችላለን?
5. እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ለመኖር ከአሁኑ ዘመን ሃይማኖታዊ ሥርዓት መውጣት እንደሚያስፈልግ የምታስባቸውን መንገዶች ዘርዝር።
6. ለእግዚአብሔር የምስጋናን መሥዋዕት እንዳንሰጥ ከፊታችን የሚቆመው መሰናከል ምንድን ነው?
7. ያለንን ለሌሎች ማካፈል ለወንጌል አገልግሎት ያለውን ድርሻ ግለጽ።
8. እግዚአብሔር ወደ መንፈሳዊ ብቃት የሚያደርስን እንዴት ነው?
9. በዘላለማዊ ቃል ኪዳን ከእግዚአብሔር ጋር የምንተባበረው ወይም የምንቆራኘው እንዴት ነው?
10. እምነትህ በሚናወጥ ዓለም ውስጥ ጸንተህ እንድትቆም የሚያስችልህ እንዴት ነው?

**ወደ አማርኛ ተተርጉመውና ታትመው በስርጭት ላይ ያሉ
በዋረን ዌርዝቢ የተጻፉ የ« . . . ሁን» ተከታታይ
መጻሕፍት፦**

1. ለጌታ የተገዛህ ሁን (የማቴዎስ ወንጌል)
2. ርኅሩኅ ሁን (ሉቃስ 1-13)
3. የበረታህ ሁን (ሉቃስ 14-24)
4. በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተመላለስ (የሐዋርያት ሥራ 1-12)
5. ደፍረህ መስክር (የሐዋርያት ሥራ 13-28)
6. ጠቢብ ሁን (1ኛ ቆሮንቶስ)
7. ተጽናና (2ኛ ቆሮንቶስ)
8. አርነት መውጣት (ገላትያ)
9. ፍለጋ የሌለውን ባለጸግነት ውረስ (ኤፌሶን)
10. ደስተኛ ሁን (ፊልጵስዩስ)
11. ፍጹም ሁን (ቆላስይስ)
12. ለምጽአቱ ተዘጋጅ (1ኛ እና 2ኛ ተሰሎንቄ)
13. ታማኝ ሁን (1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስ፤ ቲቶ፤ ፊልሞና)
14. በማየት ሳይሆን በእምነት ተመላለስ (ዕብራውያን)
15. ንቃ! (2ኛ ጴጥሮስ፤ 2ኛ ና 3ኛ ዮሐንስ፤ ይሁዳ)
16. እውነተኛ ሁን (1ኛ ዮሐንስ)
17. በብስለት ማደግ (የያዕቆብ መልእክት)
18. ድል አድራጊ ሁን (የዮሐንስ ራእይ)